VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI 105 (397) N. Telephone: Ev 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, ŠEŠTADIENIS, 1938 M., GEGUŽĖS-MAY 7 D. KAINA 3 CENTAI

NATIONAL AIR MAIL WEEK MAY 15-21, 1938

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 9 1938 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 470 Fifth Ave.

LE HAVRE UOSTE SUDEGĖ [illegible]ELIS PRANCŪZŲ KELEIVINIS LAIVAS

Jūrininkai streikuoja dėl to, kad jiems nepatinka nauja uniforma be žvaigždžių

LE HAVRE, Prancūzija, geg. 6 d. — Vakar prancūzų linija, kurios laivai kursuoja tarp Europos ir Amerikos Jungtinių Valstybių turėjo du didelius smūgius: pirmiausia baigiamas taisyti keleivinis laivas Lafayette užsidegė, o antra — laivo Champlain jūrininkai ir tarnautojai paskelbė streiką dėl to, kad jiems nepatiko naujoji uniforma. Jūrininkai reikalauja, kad jų uniformos būtų šviesesnės ir būtų jiems leista ant švarkų rankovių prisiūti žvaigždes, bet laivų linijos administracija neleido.

Dėl to streiko laivas sulaikytas ir apie 1,000 keleivių negalėjo išvažiuoti iš Harvos, kur be šio streiko, uoste dar dega Lafeyette laivas.

Kompanija skundžiasi, kad šią savaitę ji turėjo nepaprastai daug nuostolių.

Dabar spėliojama, kad laivą Lafayette uždegė nežinomi sabotažninkai, kurie vėliau pradėjo kiršinti kitų laivų įgulas ir ragino juos streikuoti.

Champlain laivo kapitonas vakar korespondentams pareiškė, kad jis negali suvaldyti savo jūrininkų, kurių daugumą sudaro anarchistai ir komunistai.

Perbrangūs. — Kai kurie New Yorko ir rytinių valstybių teatrų savininkai sako, kad dauguma "brangiųjų" filmų žvaigždžių neverti tų pinigų, kuriuos jie gauna ir dėlto reikalauja, kad jiems būtų sumažintas atlyginimas už vaidinimo filmose. Čia matyti kai kurie artistai, kuriais savininkai nepatenkinti. Clark Gable laikomas vienas iš geriausių ir "apsimokančių" artistų.

FRANKISTAI VĖL BOMBARDAVO VALENCIJĄ

VALENCIA, Ispanija, geg. 6 d. — Ispanijos frankistų karo lėktuvai vakar vėl bombardavo Valencijos miestą. Bombardavime užmušta 14 žmonių ir uždegtas vienas prancūzų prekybinis laivas, kuris tuo metu stovėjo uoste. 30 žmonių sužeista.

Vakar Canada kalnuose, netoli Vidužemio jūrų įvyko dideli mūšiai tarp vyriausybininkų ir frankistu, bet nei viena, nei kita pusė nieko nelaimėjo.

KINAI VIS DAR SMARKIAI MUŠA JAPONUS

SHANGHAI, Kinija, geg. 6 d. — Kinijos kariuomenė Šangtungo provincijoje vis dar smarkiai muša japonus. Vakar kinai žygiavo Šečučen miesto linkui, apie 18 mylių nuo Pihsien, kur didieji mūšiai prasidėjo. Keliose vietose japonų frontas pralaužtas. Dviejose vietose japonų kariuomenės dalys apsuptos. Pakeliui į Šečučen kinai paėmė apie 100 sunkvežimių su karo amunicija ir maisto produktais, taip pat susprogdinto apie 20 sunkvežimių vežusių japonams šovinių.

Kovose žuvo apie 2,000 japonų ir apie 10,000 apsupta. Kinų, žinoma, krito kur kas daugiau.

PRANCŪZIJA ŽADA UŽDARYTI SIENĄ SU ISPANIJA

PARIS, geg. 6 d. — Einant Anglijos Prancūzijos susitarimu, Prancūzija sutiko netrukus uždaryti savo sieną su Ispanija. Nors uždarymo laikas nenurodytas, bet sakoma, kad siena bus uždaryta, kaip tik atvyks specialė tarptautinė neinervencijos komisija.

Vengru valdininkai turi būti ūsuoti

BUDAPEST, Vengrija, geg. 6 d. — Vengrijos muitinių valdininkai šiomis dienomis gavo įsakymus neskusti savo ūsų. Pasirodo ,kad 1890 metais buvo priimtas įstatymas, kuriuo uždrausta valdininkams skusti ūsus ir iki šiol tas įstatymas nepanaikintas. Kai kurie valdininkai prašo Vengrijos Parlamento tą įstatymą panaikinti.

Bet tuo tarpu visi turi auginti ūsus.

Kanados vyriausybė nutarė pirkti iš Čekoslovakijos didelį skaičių kulkosvaidžių. Taip pat numatoma atpirkti kai kurie patentai kulkosvaidžių dalims.

RAGINA ČEKOSLOVAKIJĄ SUDARYTI SĄJUNGĄ SU BALTIJOS VALSTYBĖM

Pataria paskelbti plebiscitą ir visus neištikimus vokiečius išsiųsti į Vokietiją

NEW YORK, geg. 6 d. — Vakar grupė Jungtinių Valstybių čekoslovakų pasiuntė Čekoslovakijos prezidentui Benešui memorandumą, kuriame ragina Čekoslovakijos vyriausybę pasinaudoti Hitlerio išvažiavimu į Italiją ir neatidėliojant paskelbti Čekoslovakijoje plebiscitą. Kad visi vokiečių tautybės žmonės, kurie pareikštų noro dėtis prie Vokietijos, būtų neatidėliojant išsiunčiami į Vokietiją, o už jų paliktą turtą jiems būtų atlyginta, visi vokiečiai pareiškę noro pasilikti Čekoslovakijoje ir pasižadėję būti ištikimi čekų valdžiai, galėtų pasilikti, kaip buvę.

Memorandume nurodoma, kad Hitleris visuomet išnaudoja psichologinį momentą, tai kodėl jo pavyzdžiu negali pasekti Čekoslovakija.

Esą, tik tokiu būdu galima vieną kartą ant visados baigti vokiečių nacių pavojų Čekoslovakijoje.

Toliau Amerikos čekai siūlo Čekoslovakijos prezidentui neatidėliojant sudaryti sąjungą, su **Lietuva, Latvija, Estija, Rumunija, Jugoslavija, Bulgarija, Turkija Vengrija** ir **Graikija,** kad visos tos valstybės bendromis jėgomis galėtų apsaugoti savo nepriklausomybes.

UŽ AMERIKOS DOLERĮ BUS MOKAMA 35 PRANCŪZIJOS FRANKAI

Jungtinės Valstybės ir Anglija franko nuvertimu nepatenkintos

Kandidatas. — WPA darbininkas Edward Smith iš St. Louis, Mo. kandidatuoja į Jungtinių Valstybių kongresmenus. Apie 26,000 WPA darbininkų žada už jį balsuoti.

PARIS, geg. 6 d. — Jungtinių Valstybių ir Anglijos vyriausybės vakar prisiuntė Prancūzijos vyriausybei savo sutikimą leisti Prancūzijai nuvertinti savo valiutą, nors savo sutikimuose pažymi, kad bet koks franko nupiginimas šiuo laiku yra Anglijai ir Amerikai nenaudingas, bet turint mintyje dabartinų painią Europos politikos būklę, tos valstybės turi vengti bet kokių tarpusavių nesusipratimų.

Iš Prancūzijos ministro pirmininko Daladier parejškimų, matyt, kad Prancūzija nusistačiusi bent laikinai nuvertinti franką iki 35.00 frankų už vieną Amerikos dolerį ir 179 frankų už vieną anglų svarą sterlingą.

Anglų ir amerikonų atsakyme Prancūzijai pareiškiama, kad šitas Prancūzijos žygis yra priešingas Anglijos, Amerikos, Prancūzijos 1936 metų finansiniam susitarimui.

VIENAS GYDYTOJAS 750 KINŲ KAREIVIAMS

SHANGHAI, Kinija, geg. 6 d. — Pranešama, kad vėliausiu laiku Kinijoje didelė stoka medicinos gydytojų, kurių šiuo metu yra tik vienas kiekvieniems 750 kinų kareiviams. Dėl gydytojų stokos ligoninėse miršta tūkstančiai sužeistų kinų kareivių.

GIMĖ KUBOJE SEPTYNUKAI MIRĖ

HAVANA, Cuba, geg. 6 d. — Vakar buvo pranešta, kad Cauta Embarcadero miestelyje, Kuboje šiomis dienomis vienai moterei gimė šešios mergaitės ir vienas berniukas. Buvo pranešta, kad visi septyni naujagimiai sveiki. Nuvykę ten korespondentai patyrė kad visi septyni naujagimiai prieš pora dienų mirė ir palaidoti prie tėvų namų. Motina sveika, bet tėvas esą, apgailestauja ne vaikų, bet pinigų, kuriuos jis būtų uždirbęs, jeigu vaikai būtų buvę gyvi.

DU ŽEMĖS DREBĖJIMAI MEKSIKOJE

MEXICO CITY, geg. 6 d. — Vakar dviejose Meksikos provincijose Ompetepec ir Guerrero smarkiai drebėjo žemė. Kad toje apylinkėje yra tik maži miesteliai ir kaimai, tai nuostolių nepadaryta.

NACIAI ĮSAKĖ LENKIJOS VOKIEČIAMS JUNGTIS Į VIENĄ PARTIJĄ

Reikalauja daugiau teisių, privilegijų ir mokyklų Lenkijos vokiečiams

LONDON, geg. 6 d. — Londono dienraščio Daily Mail žiniomis, iš Berlyno šiomis dienomis išsiųstos instrukcijos visiems Lenkijos vokiečiams sudaryti vieną stiprią Lenkijos vokiečių nacių partiją. Instrukcijose nurodyti šie punktai: 1 — Visi vokiečiai gyveną Lenkijoje turi remti nacių politines platformas. 2 — Vokiečiams turi būti duotos lygios teisės Lenkijoje su lenkais. 3 — Priešintis Lenkijos pastangoms išdalinti dvarus ir žemes priklausančias vokiečiams. 4 — Reikalauti daugiau mokyklų vokiečiu mažumoms. 5 — Pilna politinė laisvė Lenkijos vokiečiams.

Lenkijos oficialėmis statistikos žiniomis, Lenkijoje iš viso yra 741,000 vokiečių. Gyventojų iš viso Lenkijoje yra 32,107,000.

JUNGTINĖS VALSTYBĖS IR ANGLIJA ĮSPĖJA EUROPOS VALSTYBES

Woodring's įspėja Japoniją, Vokietiją ir Italiją, kad neišvestų demokratiją iš kantrybės

WASHINGTON, geg. 6 d. — Jungtinių Valstybių karo sekretorius Woodring pareiškė, kad jeigu Europos fašistinės valstybės nuolatos kiršins demokratines valstybes, ir sauvaliaus Europoje ir kitur, demokratinės valstybės išeis iš kantrybės ir tuomet, neabejojama, fašistinės valstybės susilauks galo, o pasaulis nukentės nuo kito pasaulinio karo.

Ta proga jis nurodė būtiną reikalą Jungtinėms Valstybėms ginkluotis, nes esą, visuomet geriau būti pasiruošusiam, negu ruoštis, kada reikia savo kraštą ginti.

Tą pačią dieną Anglijos pasiuntinys Berlyne Sir Neville Henderson įspėjo Vokietijos vyriausybę, kad bet koks žygis prieš Čekoslovakiją Anglijos nepageidaujamas ir jeigu Vokietija bandytų prijungti dalį Čekoslovakijos prie Vokietijos, tai nei Anglija, nei Prancūzija negalės į tą žygį žiūrėti bešališkai.

HITLERIS ŽIŪRĖJO ITALIJOS KARO LAIVYNO PARADO IR OPEROS

Hitleris visą parado laiką buvęs labai sujaudintas, išblyškęs ir nervingas

NEAPOLIS, Italija, geg. 6 d. — Vakar Vokietijos fuehreris Hitleris, Italijos karaliaus ir Mussolinio lydimas iš Romos nuvyko į Neapolį, Italijos karo laivyno bazę, kur jo garbei buvo suruoštas milžiniškas karo laivyno paradas. Parade dalyvavo daugiau, kaip 200 karo laivų. Hitleris kartu su Mussolini ir karaliumi sekė laivų paradą iš laivo, o visi laivai, praplaukdami, armotu šūviais sveikino Vokietijos diktatorių.

Po šių didelių iškilmių Hitleris tuojau sėdo į savo speciali traukinį ir išvyko į Romą, paskui jį išvyko karaliaus traukinys. Pats Mussolini išvyko į Romą daug anksčiau.

Prieš išvažiuojant į Romą Hitleris aplankė Neapolio operą, kur buvo statoma opera Aida. Ne tiek operos, kiek pačio Hitlerio pamatyti, susirinko visa Neapolio aristokratija.

Korespondentai sako, kad Hitleris visą laiką buvęs labai sujaudintas ir nervuotas, net operoje užmiršo atsistoti, kada pagrojo jam naują Vokietijos himną.

Turkija paskyrė 32 milijonus dolerių padidinti Gueldjuk karo laivyno bazę. Taip pat bus pastatyta dirbtuvė mažesniems karo laivams statyti.

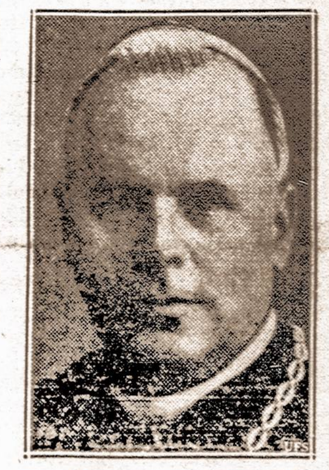

Smerkiamas. — Vokietijos naciai pradėjo smerkti ir pulti Rotenbergo katalikų vyskupą Johann B. Sproll, kad jis nedalyvavo Austrijos plebiscite.

NACIAI NORI IŠSIŲSTI 30,000 AUSTRIJOS ŽYDŲ

VIENA, geg. 6 d. — Vokietijos naciai dabar susirūpino kaip iš Austrijos išsiusti žydus, kurių dabar yra pasilikę apie 200,000 ir apie 600,000 maišytų gyventojų.

Numatoma dar šiais metais pradėti aršią kampaniją prieš žydus, kad galima būtų iš Austrijos išsiųsti nemažiau, kaip 30,000. Daugumą manoma išsiųsti į Pietinę Afriką.

ANGLIJA SUDARYS MOTERŲ BATALIJONUS

LONDON, geg. 6 d. — Anglijos karo ministras Hore-Belisha ryt sušaukia Anglijos moterų specialį susirinkimą, kuriame bus kalbama apie moterų mobilizavimą ir mokinimą, kad karui kilus jos galėtų aptarnauti kariškas įstaigas užfrontėje. Naujasis ministras mano, kad moterys karo metu gali būti labai naudingos krašto apsaugai ir gali atlikti labai daug naudingų darbų užfrontėje.

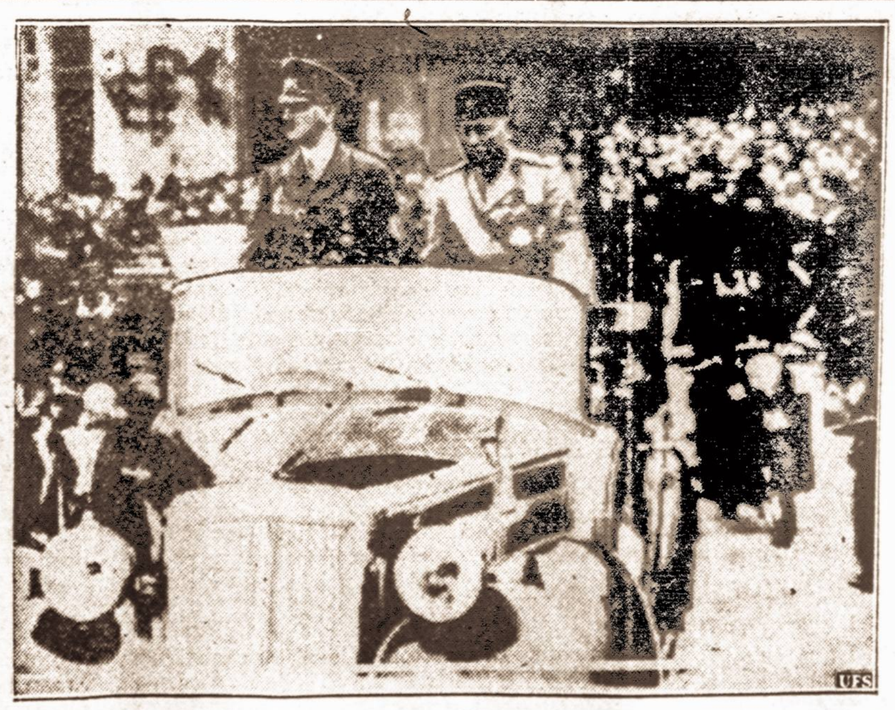

Du diktatoriai. — Hitleris ir Musolini tik vieną kartą Romoje pasirodė kartu. Beveik visą laiką Mussolini laikėsi nuošaliai, kad gyventojai keltų ovacijas vienam Hitleriui.

JAPONIJA RENGIASI MOBILIZUOTI VISĄ PRAMONĘ

TOKIO, geg. 6 d. — Šiomis dienomis priimtu nauju Japonijos įstatymu, Japonijos vyriausybė, reikalui esant, gali sumobilizuoti visą krašto pramonę karo reikalams. Dabar registruojami visi vyrai ir gyventojų turtas.

ELLSWORTH VĖL NORI VYKTI Į ATŠIAURĘ

WASHINGTON, geg. 6 d. — Žinomas keliauninkas ir mokslininkas Lincoln Ellsworth, kuris didesnę savo gyvenimo dalį praleido tyrinėdamas šiaurės ir pietų ašigalius, šių metų rudenį ruošiasi vėl vykti į atšiaurę ištirti tas žemės dalis, kurios iki šiol nebuvo ištirtos ir nežinia kas ten yra. Jo ekspedicija išvyks į atšiaurę apie rugpiūčio 13 d.

ORAS

Numatoma: Giedra ir kiek vėsiau.

Saulė teka 5:48, leidžiasi 7:58. Dienos ilgis 14 val. 10 min.

LIETUVA IR VISA TAUTA NIEKADOS NEIŠSIŽADĖS VILNIAUS.

Vilnius yra lietuvių sukurtas ir išugdytas. Jis buvo Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos sostinė. Vilniuje kūrėsi lietuvių valstybinio gyvenimo santvarka. Lietuvių medžiaginė ir dvasinė kultūra iš Vilniaus plito į visą lietuvių gyvenamąjį kraštą. Vilnius išgyveno lietuvių valstybinės ir tautinės buities nykimo sunkius bandymus ir svetimųjų jungą, jis išgyveno lietuvių tautos garbės rūstaus paniekinimo ir jos 40-ties metų nebylumo, spaudos draudimo, žiaurų laikotarpį ir, nusikratęs tautinės sąmonės svetimais slogučiais, vėl pasidarė centru viso, kas lietuviška. Vilnius buvo naujosios lietuvių spaudos, meno, mokslo ir visuomeninio ,kultūrinio bei politinio lietuvių bendravimo gyva versmė. Čia vyko 1905 m. Vilniaus Seimas, išpranašavęs Lietuvos nepriklausomybę. Vilniuje paskelbta 1918 m. vasario 16 dieną Lietuvos Nepriklausomybė. Taigi, ir senosios mūsų valstybės laikais ir svetimųjų jungą velkant ir naujosios mūsų istorijos laikotarpiu ligi 1920 m. spalių 9 d. visas lietuvių tautos politinis, tautinis ir kultūrinis gyvenimas telkėsi Vilniuje. **Vilnius yra suaugęs su visu lietuvių tautos kūnu ir dvasia, jis yra Lietuvos širdis.**

1920 m. spalių 9 dieną Lenkija, sulaužiusi savo duotus tarptautinius pasižadėjimus, ginklo pajėga užėmė lietuvių tautai nuo amžių priklausančių ir sutartimis pripažintų Lietuvos valstybės suverenumui žemių dalį su sostine Vilniumi.

Šitas Lenkijos smurto žygis ne tik įpareigojo mus, lietuvius, kovoti dėl savo teisių, dėl atimtų savo žemių grąžinimo, bet ir sukėlė kultūringojo pasaulio pasipiktinimą ir pasmerkimą.

Smurtas, kuriuo išplėšta Lietuvos širdis — Vilnius, nenulėmė jo likimo: Vilnius paliko lietuvių tautos sostine, kuris ilgainiui virto jos siekimų šventu tikslu, gaivinančiu jos sąmonę ir telkiančiu bei įdvasinančiu jos jėgas.

Tarptautinės institucijos, kurioms teisėtai teko pasisakyti dėl lenkų-lietuvių ginčo Vilniaus klausimu, pripažino Lietuvos valstybės nusistatymo teisėtumą.

Tautų Sąjunga, kuriai tas ginčas buvo pavestas spręsti, yra nutarusi nepripažinti Vilniaus klausimo tokio išsprendimo, kuris būtų padarytas be sutikimo abiejų dalyvaujančių ginče šalių. Aukščiausioji tarptautinio teisingumo įstaiga — Haagos Tribunolas, kada Tautų Sąjungos Taryba jo atsiklausė dėl susisiekimo tarp Lietuvos ir Lenkijos atidarymo Nemuno upynu ir Kaišiadorių — Lentvario geležinkelio ruožu, 1931 m. spalių 15 dieną nusprendė, kad "galioją tarptautiniai pasižadėjimai neįpareigoja Lietuvos, dabartinėmis aplinkybėmis, imtis reikalingų priemonių trafikui arba kurioms trafiko kategorijoms atidaryti". Šiuo **Haagos Tribunolo sprendimu dar kartą autoritetingai pripažintas Lietuvos reikalavimų teisėtumas, tuo būdu pabrėžient mūsų teisę į Vilnių ir kitas lenkų valdomas lietuviškas žemes.**

Šių metų kovo 17 dieną Lenkija panaudojo nukovimą lenkų kareivio, neteisėtai perėjusio administracijos liniją mūsų pusėn ir šovusio į mūsų tos linijos sargybinį, ir įteikė Lietuvos vyriausybei ultimatumą, reikalaudama užmegsti su ja diplomatinius santykius. Šitas jos reikalavimas buvo lydimas gausiu lenkų kariuomenės dalinių sutelkimu prie administracinės linijos ir sukeltais Lenkijos įžuliais grasinimais karu Lietuvai.

Lietuva, saugodama taiką ir jausdama atsakomybę dėl galimų tarptautinių painiavų, galėjusių kilti atmetus lenkų reikalavimus, nedavė Lenkijos smurto grasinimams tokios reikšmės, kuri būtų vertusi Lietuvą pavartoti ginklą, ir sutiko įeiti į diplomatinius santykius su Lenkija. **Lenkijos grasinimas smurtu, sujaudinęs pasaulį, sukėlė simpatijų Lietuvai ir davė progos užsieniams naujai pabrėžti mūsų teises į Vilnių.** Brutalia forma Lenkijos pateiktą Lietuvai reikalavimą mūsų visuomenė pergyveno kaip lietuvio savigarbos sopulį. Nelietuviškos minties gaivalai naudojasi kelti nerimui šia proga ir skleidžia dėl Vilniaus ir mūsų kovų dėl jo įvairiausių prasimanymų.

Tėvynės sūnūs ir dukros! Vilniaus Vadavimo Sąjungos Vadovybė, akivaizdoje visa šito, sako jums:

Išnyksta tauta, kuri pati išsižada savęs, savo gyvybinių siekimų, kuri dėl jų nekovoja.

Vilnius yra mūsų tautos gyvybinis siekimas. Kol tauta jo siekia, tol ji gyva.

Niekas negali mūsų kaltinti kieno nors teisių pažeidimu, kai mes giname savo teises ir reikalaujame to, kas yra mūsų. Priešingai, mus galėtų kaltinti, kad mes savųjų teisių negindami skatiname smurto ir brutalios jėgos viešpatavimą pasaulyje.

Smurto jėga nėra teisė, o teisė gimdo galią, verčiančią ir jėgą jai nusilenkti.

Abejoti dėl Vilniaus darbo tegali tik nelietuviškos sąmonės žmonės arba tokie, kurie atsilikę nuo gyvosios lietuvių veiklos, kuriems lietuvių tautos siekimai yra svetimi, kurie yra savanaudžiai dvasios tinginiai arba sąmoningai dirbą svetimųjų valstybių naudai.

Kovokime su jais. Nepasiduokime svetimoms, skaldančioms mūsų tautos vieningumą įtakoms. Ieškokime to, kas mus jungia, o ne kas skiria. **Dirbkime mūsų tautos ir valstybės stiprinimo darbą, tas darbas yra ir Vilniaus darbas. Vilniaus darbui dirbti mūsų visuomenėje dirva nėra susiaurėjusi.**

Vilnius tejungia mus, kaip ir lgi šiol. Tejungia tik dar tvirčiau. Junkimės visi į ryžtingą, vilnietiškąjį mūsų tautos siekimų vykdomą darbą.

Gyvybiniame klausime vistiek galų gale nulems mūsų visuomenės pasiryžimas.

Vilniaus Vadavimo Sąjungos Centro Komitetas ir Vilniaus Geležinio Fondo Komitetas

ORO SPĖJIMAS

Slankius, susirūpinęs, taria savo žmonai:

— Žinai, kad artimiausios dienos bus gana šaltos ir nemalonios.

— Iš kur tu tai žinai? Gal laikraščiai rašo.

— Ne ,bet aš buvau sandėlyje ir radau, kad malkų vos vienai dienai teužteks.

Spaudos ir Informacijos Biuro vedėjas profesorius Izidorius Tamošaitis.

LIETUVOS TAUTINĖS KULTŪROS IR PROPAGANDOS ĮSTAIGA

Lietuvoje steigiama Tautinės Kultūros ir Propagandos Įstaiga, kurios vadovu yra pakviestas profesorius Izidorius Tamošaitis, Žurnalistų Sąjungos pirmininkas. Apie šios įstaigos tikslus bei uždavinius ir organizavimosi eigą jos vadovas prof. Iz. Tamošaitis šitaip paaiškina.

Paskutiniųjų įvykių metu Lietuvos visuomenė skaudžiai pajuto mūsų informacijos aparato netobulumą ir nemaža tuo nusiskundė. Tie nusiskundimai buvo pagrįsti, nors pačių įstaigų, kurios turėjo informuoti visuomenę, tiesą sakant, ir negalima būtų kaltinti. Jos darė, ką galėjo. Tačiau jos savo uždavinio tinkamai atlikti neįstengė dėl to, kad nebuvo instancijos, kuri būtų palaikiusi ryšį jų tarpe ir, svarbiausia, tarp jų ir vyriausybės. Šitos jungiančios, vieningos informacijos aparato stoka ir buvo pagrindinė to aparato netobulumo priežastis. Vyriausybė ir nutarė ją pašalinti, steigdama Tautinės Kultūros ir Propagandos Įstaigą.

Šitos įstaigos pavadinimas ir jos ribos dar nėra galutinai nustatytos. Ji tik organizavimosi stadijoje. Tačiau, kokius tikslus ji turės, ir dabartinis pavadinimas jau pasako. Pirmiausia, visuomenės informavimo suintensyvinimas ir išplėtimas. Ir savo tautinės kultūros srityje mes turime kuo plačiausią darbo dirvą. Svarbu, kad tautos kultūros reikalai būtų tvarkomi darniai, dinamiškai ir kad atitiktų pagrindinius tautos idealus. Dėl to, be vieno savo svarbiausių uždavinių informacijos tvarkymo, Tautinės Kultūros ir Propagandos Įstaiga sieks derinti darbą visų tų organizacijų ir įstaigų, kurioms patikėti mūsų tautinės kultūros ugdymo ir skleidimo reikalai.

Tuo tarpu įstaiga turės du pagrindinius savo skyrius: spaudos ir draugijų. Spaudos skyrius derins jau dabar veikiančių spaudos įstaigų veikimą. Netolimoje ateityje šito skyriaus veikla bus dar išplėsta ir apims visas sritis, kurios susietos su periodine ir neperiodine spauda. Šitam skyriui vadovauti pakviestas ligšiolinis LIETUVOS AIDO red. V. Kemežys. Draugijų skyrius koordinuos draugijinį gyvenimą, rūpinsis intensyvinti ir derinti tą kultūrinę veklią, kuri pasireiškia organizacijose. Organizacijų Lietuvoje yra labai daug, tačiau iki šiol jų veikla vertė daug ko pageidauti. Draugijų skyrius, dirbdamas su organizacijomis kuo glaudžiausiame kontakte ,turės vyriausią tikslą — stiprinti mūsų kultūrinę akciją, dėl kurios paskutiniuoju laiku visuomenė yra ypatingai sujudusi.

Šio skyriaus kompetencijoje bus ir kultūrinė propaganda užsienyje, kuri labai dažnai siejasi su meno ir kitokiomis draugijomis. Šiam skyriui vadovaus dabartinis Kūno Kultūros Rūmų direktorius Vyt. Augustauskas. Visai suprantama, kad su šia įstaiga turės glaudžiai bendradarbiauti tokios kultūrinės sritys, kaip teatras, radijas ir kinas, kurių reikalams bus įsteigta atskira inspekcija.

Įstaiga plėsis bedirbant, kitaip tariant, ji formuosis palaipsniui, žiūrint gyvenimo reikalavimų. Įstaiga yra ministro pirmininko žinioje. Jos reikalų vedėjų pakviestas ligšiolinis Socialinių ir Politinių Mokslo Instituto reikalų vedėjas Just. Razma .

Pradedant darbą tikima, kad įstaiga susilauks kuo didžiausios moralinės paramos iš visuomenės pusės, nes jos sėkmingas darbas bus visos mūsų tautos kultūros kėlimo ir stiprinimo darbas .

Galimas daiktas, kad vėliau Tautinės Kultūros ir Propagandos Įstaigos pavadinimas bus pakeistas. Įstaiga, galutinai susiorganizavus, gaus ministerijos teises. Galima tikėtis, kad įstaiga bus labai naudinga ir reikšminga, nes iki šiol spaudos rekialai ir visuomenės informavimas pusėtinai šlubavo. **TSB.**

PRANAŠAVIMAI

Didžiulėje teosofų draugijos paslaptingai apšviestoje salėje, Londone, posėdžiavo astrologų kongresas, į kurį suvažiavo apie 200 astrologų iš įvairių šalių. Dauguma delegatų — moterys.

Viena iš jų, Alice James, paskaitė specialiai kongresui jos sudarytą horoskopą.

— Yra žymės, — pranašavo James, — kad dar iki gegužės mėnesio Anglija su Vokietija susitars beveik visais ginčijamais klausimais, nes abi tos valstybės yra vienos planetos valdžioje.

Ispanijoje nei vyriausybininkai, nei nacionalistai galutino laimėjimo nepasieks, o ant senosios Ispanijos griuvėsių susikurs nauja.

Sovietų Rusijos ateitį James piešia gana palankiai, vis dėlto tai valstybei gres kažkoks išorinis pavojus.

Jungtinės Valstybės eina visiškos gerovės keliu, jei Rooseveltas atsisakys nuo neatsargaus elgimosi su doleriu.

Kitas, taip pat labai žymus astrologas Scottas pasiryžo specialiai tirti diktatorių horoskopus. Iš jo skaičiavimų išeina, kad Hitleris esąs Jupiterio planetos įtakoje ir jis visur turėsiąs pasisekimą. Mussolinis esąs Marso planetos įtakoje.

MŪSŲ KUNIGAI IR IŠTIKIMYBĖ LIETUVAI

Gegužės 4 d. VIENYBĖJE rašyta, kad Austrijos katalikų kunigai yra ištikimi Hitleriui ir daugelis jų yra dargi ir svastikuoti naciai. Be to, Austrijos kardinolas Innitzeris ragino visus katalikus ir ypač katalikų kunigus justi vokiečių pareigą, balsuoti "taip" už Austrijos prijungimą prie Vokietijos ir pareikšti ištikimybę Vokietijos vyriausybei. To krašto dvasinė **katalikų vyresnybė ir visi sąmoningi katalikų kunigai yra įsitikinę, kad tuo būdu bus geriau patarnauta Katalikų Bažnyčiai ir Austrijos katalikams, negu kurstant stoti į beprasmę opoziciją naciams.** Tie kunigai yra sąmoningi katalikai ir ištikimi krašto piliečiai, o taip pat nepaiso nacių skelbiamos pagonybės. **Taip elgtis Austrijos kunigus verčia tautinė jų sąmonė ir taikingoji tikroji krikščionybės dvasia.**

Ir kai kuriuose kituose kraštuose katalikų kunigai rodo nuoširdžią savo ištikimybę savo valstybei. Prancūzijos kunigai nekovoja su liberališka valdžia. Tas pat yra ir Jungtinėse Valstybėse, išskiriant atskirus asmenis, kaip antai kun. Couglin'as ir panašūs. Nieko negirdėti apie politiškus kunigų išsišokimus Lenkijoje ir kitur.

O kaip gi mūsų katalikų kunigai? Daugumas Lietuvos katalikų kunigų yra nuoširdūs lietuviai patrijotai ir ištikimi tautinei Lietuvos valstybės pažangai. Katalikų kunigai eina net labai aukštas, atsakomingas pareigas valstybės viršūnėje. Kun. V. Mironas yra vyriausybės galva. Kun. dr. P. Bielskus yra Respublikos Prezidento raštinės viršininkas. Kun. prof. I. Tamošaitis vadovauja naujai tautinės kultūros propagandos įstaigai. Trys žymūs katalikų kunigai yra tautos išrinkti atstovai Seime. Šimtai kunigų eina dvasios vadovų (kapelionų) pareigas mokyklose, kariuomenės pulkuose, pataisos įstaigose. Daug jų veikia Šaulių Sąjungoje ir kitose tautinėse organizacijose. Daugybė kunigų yra pasiaukoję savo darbui profesoriai, rašytojai, poetai, visuomeninkai, kultūrininkai ir tt. Jie su pasiaukojimu aria tautos dirvonus ir yra nuoširdžiai ištikimi savo Tėvynei. Visi jie neatsilieka nuo tautinės Lietuvos pažangos.

Bet, deja, **yra ir tokių kunigų, kurie patys sau veidmainiauja: jaučiasi esą ne lietuviai patrijotai dvasininkai, bet "Vatikano konsulai".** Tokio keisto reiškinio nebūtų, jei ne dvasinės Lietuvos katalikų vyriausybės pritarimas. Lietuvos arkivyskupas metropolitas Skvireckas yra nuoširdus ir didis lietuvis krikščionis, niekad nepriklausęs prie politinės partijos. Jam panašūs yra keli kiti vyskupai. Betgi **keli vyskupai ilgą eilę metų buvo krikščionių-demokratų šulai ir dabar dar lengvai pasiduoda partinių fanatikų gundymams. Štai, dėl ko dar vis trūksta patrijotiško darnumo tarp tautinės Lietuvos vyriausybės ir dvasinės vyriausybės.** Aišku, iš to yra žalos taip reikalingai mums tautinei vienybei ir gyviems tautos reikalams. Vis dėlto tikimės, kad Lietuvos vyskupai prieis prie "susitaikymo" bent su dvasininko, didžiojo tautininko vadovaujama vyriausybe. Jeigu ir šiuo atveju to nesulauksime, tai bus aišku, kad ne vyriausybė bus kalta.

Amerikos lietuviams jau seniai tenka linkėti ir pageidauti, kad mūsų katalikų kunigai daugiau brangintų lietuvybę svetimame krašte, būtų ne tik uolūs pasiaukoję lietuvių dvasios vadai, bet ir ištikimi savo Tėvynei. Kai kurie iš jų vis dar klauso gundymo ir kurstymo iš keleto Lietuvos kunigų, kurie neįstengia nusikratyti partiniu kvaituliu, fanatiška beprasme "opozicine" dvasia ir vis dar nesusipranta pamesti tautinės vienybės ardymo darbą. To balso labai klusniai klauso ypač tie kunigai, kurie kontroliuoja kelis kat. laikraščius ir atkakliai stengiasi nutempti katalikiškąją lietuvių visuomenę į karštą nerimtą partinę klampynę. Mėginama kurti opozicija, — prieš ką? Nagi, prieš tautininkų vadovaujamą Lietuvos valstybę! Argi nesupranta, kad nėra jokios prasmės Amerikos lietuviuose kurti opoziciją jau vien dėl to, kad perdaug toli gyvename nuo Tėvynės. Tą savo Tėvynę juk mes visi karštai mylime ir troškstame Jai gerovės ir ypač saugumo, atsparumo įvairiems priešų pavojams. **Tas švenčiausias mūsų tautos reikalas turi visus lietuvius jungti, bet neskirstyti į poziciją ir opoziciją.** Ne tik Lietuvos valstybė, bet ir visa mūsų tauta reikia dabar stiprinti, sąmoninti ir užgrūdyti ypač dabar, kai Lietuva priversta reikalų turėti su klastingąja Lenkija.

Didieji mūsų patrijotai dvasininkai (Burba, Maironis, Prapuolenis, Tumas ir kt.) kėlė didžią atkaklią kovą prieš lenkus, iš kurių tiek daug nuostolių turėjome ir dar tebeturime. Ir šiais laikais mūsų kunigai gali ir turėtų uoliai veikti plačioje tautinėje veikloje, taip pat kuriant tautos atsparą prieš lenkybę. Uuolusis kun. J. Balkūnas pr. spalių mėn. siūlė net piketuoti Lenkijos konsulatą New Yorke ir šiaip boikotuoti Lenkijos valdžią. Tai bent patrijotiškumo įkarštis! Bet nelaimei, jis mėgino siūlyt Amerikos lietuvių katalikų visuomenei boikotuoti ir... Lietuvos vyriausybę. Tai jau nesuprantama patrijotiškumo sąmonė. Norėtume tikėti, kad šis visuomenės veikėjas jau suprato savo netaktą. Visiems lietuvių dvasininkams norėtume priminti Austrijos kardinolo ir kunigų pavyzdį, reiškiant ištikimybę mūsų Tėvynei ir Jos vyriausybei, kurios uždaviniai ypač dabar labai pasunkėjo.

Tad visi lietuviu veikėjai patrijotai, išvien sąžiningai dirbkime tautos gerovei ir vispusiškai jos stiprybei! Užtenka klaidžioti partiniais keliais. Laikas pastoti kelią nerimtai fantazijai apie katalikų persekiojimus Lietuvoje! Ir mes, Amerikos lietuviai, eikime prie sutarimo ir stokime į tautinės vienybės ir kūrybos darbą!

P. Jurgėla

KAIP LENKŲ IR SOCIALISTŲ BERNAI VEIDMAINIAUJA

Lenkų kunigo elgesys Skrantone SLA 30-je kuopoje yra atgimstančios lietuvių dvasios pažeminimas. Užuot agitavęs savo parapijonis ir kitus vietos lietuvius, iš kurių duoną valgo, tautininkų naudai, renkant SLA Pild. Tarybą ir seimo delegatus, tas kunigužis daro priešingai: su didele energija dirba internacijonalistų "bendrojo fronto" klikai.

To žmogelio ambicijos yra žinomos. Bagočiaus skatinamas, jis stengiasi pasirodyti "įtakingu veikėju ir labai mokytu vyru", kad "bendrafrontiniams" užvaldžius SLA centrą, gautų šiltą vietą. O jei ne, tai nors "vyskupo" titulą. Lenkų Hoduras, prieš kurį tas kunigutis ir labai nusižeminęs klūpčioja, vistiek jį laiko tik savo "lenkišku chlopcu" ir visai nemano jį kelti į "biskupus". Dėl to ryžosi gerinti Bagočiui. Juk Bagočius ir mirusį kunigą Mickevičių pakėlė į vyskupus ir net surašė "Tautinės Bažnyčios" konstituciją. Tad gal ir šiam skrantoniečiui Bagočius šiokių tokių malonių suteiks.

Pagaliau, juk ir šiam kunigužiui arti širdies yra Bagočiaus idealai: slopinti tautinį lietuvių susipratimą.

Maždaug prieš 25 metus kilus nesusipratimams Skrantono lietuvių šv. Juozapo parapijoje, dalis gerų katalikų išėjo iš bažnyčios ir išsinešė net metrikų knygas, bažnytinius rūbus, kai kurias bažnytines ir draugijų vėliavas .Jie pasistatė savo maldos namus ir, pasivadinę tautine parapija, nepriklausančia Romos Katalikų Bažnyčiai, tvarkėsi ir gražiai sugyveno. Jie visada rėmė tautinius darbus, buvo ir tebėra geri lietuviai. Dažnai puolami ir pravardžiuojami romiečių katalikų, kreipdavosi į tautinę spaudą. Is pats vėlionis Širvydas suteikdavo vietos VIENYBĖJE LIETUVNINKŲ. Ir dabar VIENYBĖ, kaipo tautinės ideologijos laikraštis, turėtų būti plačiai skaitomas vietos lietuvių. Ir kodėl ne? Juk VIENYBĖ gaivina ir gina lietuviuose tautinę sąmonę, skiepija mumyse tautinį susipratimą, skatina drąsiai lietuvybę ginti nuo įvairių išsigimėlių, kurie niekina gražią mūsų kalbą, garbingą Lietuvos praeitį ir net mūsų tautą.

Bagočius ir "bendrafrontininkai" jaučia galą subankrutavusiam socializmui, žino tautinį skrantoniečių susipratimą bei nusistatymą ir labai gerai atsimena, kad SLA seimas įvyks šią vasarą Skrantone. Tad Bagočiui nepakeliui, jei seimo rengėjai ir SLA 30 kuopos delegatai bus tautininkai. Dėl to jis liepė savo klapčiukui kunigužiui už "pažangiuosius" agituoti ir ardyti vietos lietuvių vienybę.

Gerbiamieji Skrantono lietuvių veikėjai! Nesiduokite tam lenkberniui ir socialistų tarnui suvedžioti! Sušaukite SLA 30 kuopos susirinkimą ir išsirinkite tautiškai nusistačiusius kuopos delegatus į seimą ir balsuokite už tautininkus būsimuosius SLA Pild. Tarybos narius!

O tam kunigužiui liepkite poterius kalbėti, jeigu jis jų dar nepamiršo ir dar kiek paiso savo pareigų. Atminkite: jei socialistai ir bolševikai vadovaus jūsų parapijai, kaip dabar atrodo, tai jūsų bažnyčia tikrai liks "garažu".

Padubisietis

KIBIRKŠTYS

Socialistai su komunistais "bendru frontu" plūsta Lietuvos valdžią ir "reikalauja" Lietuvai tokios "demokratijos", kuri galėtų mainyti valdžią taip, kaip čigonas kumelę ir kad tuo būdu pagristų pamatus žiauriai komunistinei diktatūrai mūsų Tėvynėje.

Tie du nesuderinami gaivalai susitarę bendru frontu kovoja prieš Lietuvos valdžią ir kenkia visai Lietuvai, Jai sunkiu momentu.

Raudonųjų "bendras frontas" prigaudinėja lietuvių visuomenę .Jie renka aukas Lietuvos poltinių kalinių vardu, o sunaudoja savo politikai, kuri nukreipta prieš SLA.

Štai, KELEIVIS praneša, kad Bostono apylinkės "bendrafrontininkai" iš surinktų aukų pasiuntė $200 Lietuvos politiniams kaliniams, $25 Ispanijos lojalistams, o $500 centrui, saviems reikalams.

Na, o kokie tie jų "savi reikalai"? Kaip žinome "bendrafrontininkai" šaukia savo seimą Skrantone, kuris turės vykti diena prieš SLA seimą, kad pasirengtų pakreipti SLA seimą ant savo kurpaliaus. O kad būtų SLA seimo delegatais, "bendrafrontininkai" visur SLA kuopose veržiasi važiuoti "savo pinigais". Kadangi jie ateina į kuopų susirinkimus gerai iš kalno pasirengę, tad jiems ir pavyksta smurtu įsiveržti į delegatus.

Jei mes pridėsime Gugio ir Bagočiaus stambias aukas prie tų, kurias "bendrafrontininkai" surinko neva "Lietuvos demokratijos atsteigimui" ir politiniams kaliniams, bet slaptai panaudoja SLA seimo delegatų kelionei apmokėti, tai mums bus visai aišku, kas juos finansuoja ir kiek jie gali delegatų suverbuoti visiškam SLA seimo ir paties susivienijimo užgrobimui.

Titnagas

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tyliava — Redaktorius.

NUOŠIRDŽIAI NORIME DOVANOTI LIETUVOS ŠAULIAMS LĖKTUVĄ

WATERBURY, Conn. — Dariaus-Grėno Aeroklubo sumanytam tikslui nuoširdžiai pritaria mūsų kolonijos lietuviai. Nežiūrint to, kad truputį slegia nedarbas, betgi pasiryžę esame Lietuvos Šaulio pirmuosius plieno sparnus savo aukomis gražiai atžymėti. Priežingi tik tie, kurie nesupranta šio didelio ir kilnaus darbo, bet jiems paaiškinus jie su nuoširdumu stoja į rėmėjų eiles. Todėl ir tenka spręsti, kad mūsų kolonijos lietuviai nė kiek ne mažiau prisidės prie pirmųjų Lietuvos Šaulio sparnų ugdymo. Komiteto narys Antanas Lazdauskas net viešai kviečia kitų kolonijų lietuvius į lenktynes savo aukomis. Jo rūpesčiu gyvai eina aukų rinkimas. Ir tenka rimtai manyti, kad "mažytis" lietuvių Vaterburys savo darbo vaisius pareikš džiuginamai. Tenka pasidžiaugti ir kitų komiteto narių rūpestingu darbu. Dirba visomis jėgomis J. Tareila, Jonas Klikna, Valiūnas, adv. Lukošius ir eilė kitų.

Gegužės 7 dieną įvyksta šauni vakarienė lėktuvo fondui. A. Lazdauskas deda visas pastangas, kad dešros būtų nepaprasto ilgio, kad atvykę niujorkiečiai galėtų ne tik pavalgyti, bet ir stebėtis Vaterburio ilgomis dešromis. Už tai A. Lazdauskas ir ragina visus pardavinėdamas tikietus, gegužės 7 d. būti pasirengusiems "kovoti su ilgomis dešromis". Jos spirginamos ir tas skanus kvapsnys vilioja daugelį. Visi tik ir kalba apie ilgąsias dešras... O jos jau čia pat. Dieną žinote, o vieta — Ventos salėje, 103 Green St., Waterbury, Conn.

Dar noriu priminti, kad šioje vakarienėje dalyvaus ir kitų miestų lietuviai: iš Connecticut'o valstybės ir iš New Yorko. Dalyvaus ir Dariaus-Girėno Aeroklubo centro atstovai ir lak. P. Šaltenis. Taigi, būkime. Ir tegu šis parengimas būna iš tikrųjų sėkmingas. Programa bus nepaprastai įvairi, nes mūsų publika nemėgsta nuobodžių parengimų.

Ta pačia proga noriu pastebėti, kad kitas parengimas bus jau gegužinė, kuri įvyks gegužės 22 d. Lakewood parke. Šiame parengime bus daug įvairumo, nes jis bus tyrame ore ir kartu stengsimės sudaryti programą vieną iš mėgiamiausių.

Tiek šį kartą iš mūsų padangės. Vėliau pranešime daugiau iš mūsų laimėto darbo Lietuvos Šaulio sparnams.

Jurgis Žemaitaitis

JUODA AKIS KOMITETUI

Nesiunčia Ginklų Fondui aukų, surinktų Lietuvos apsigynimui

PHILADEPHIA, Pa. — VIENYBĖS 98 n-ry Z. Jankauskas be jokio pasigailėjimo smogė į akį laikinajam komitetui už laikomas, geležinėje spintoje užrakintas dosniųjų lietuvių masiniame susirinkime sudėtas aukas $327.25, kurios skirtos Lietuvai nuo priešų apsigynimo reikalams ir kurios nepasiųsta į Lietuvą Ginklų Fondui.

Kad ir su didžiausia negarbe, reikia pripažinti, kad Z. Jankauskas turi rimto pagrindo taip rašyti. Juk Lietuvai nuoširdi Filadefijos lietuvių visuomenė ir sudėjo tas aukas, kad jos būtų pasiųstos į Lietuvą Ginklų Fondui, bet nebūtų čia spintoje laikomos. Kas komitetą įgaliojo sulaikyti visuomenės aukas? Juk visuomenė masiniame susirinkime tokio tarimo nepadarė. Tai kurgi pagrindas? Šiuo atveju komiteto užduotis buvo ir yra patarnauti dosniajai visuomenei ir jų sudėtas aukas ko greičiausiai nusiųsti į Lietuvą, kad būtų pagelbėta Lietuvai apsiginti nuo užpuolikų, o ne šeimininkauti jomis ir sudėtas spintoje laikyti, anot Jankausko, net iki tol, iki Lietuvoj "įvyks revoliucija"... Na, o jeigu Lietuvoje nebus nei "revoliucijos", nei vyriausybė nepasikeis, tai kas tuomet bus daroma su šiomis aukomis?!

Labai nelogiška ir nerimta, kad mūsų patys rimtieji veikėjai pradeda praktikuoti lietuviškų bolševikų nudevėtus metodus. Vienam tikslui aukas renka, o kitam sunaudoja.

Vyrai, jeigu mes nuoširdžiai pageidaujame ir trokštame mūsų senoje Tėvynėje Lietuvoje koalicinės vyriausybės ir demokratijos, tai tokio turinio ir rezoliuciją turėjome priimti masiniame susirinkime. O jei to nepadarėm, tai dabar nėra ko nė straksėti. O surinktos **aukos turi būti pasiųstos tam tikslui, kuriam yra sudėtos,** t. y. Ginklų Fondui, Lietuvos apsigynimui nuo priešų.

A. Tvaranavičius

GERBIAME JAUNUS VEIKĖJUS

SO. BOSTON, Mass. — Gegužės 1 d. lietuvių svetainėje pokyliu pagerbti lietuvių radijo programos leidėjai ir vedėjai Steponas ir Valentina Minkai.

Veikdami radijo srityje, Minkai yra daug gero padarę mūsų kolonijai ir apylinkėms. Su radijo pagalba jie daug lietuvių sutraukia į įvairias šventes, vakarus, į kuriuos pirma ne taip gausiai eidavo. Minkai veikia ne tik per radiją, bet ir šiaip yra darbštūs viešo tautinio lietuvių veikimo talkininkai. Minkienė yra muzikė, baigusi Naujosios Anglijos konservatoriją, ir ramiai dirba muzikos srityje. Pas mus yra maža jaunų žmonių, kurie dirbtų ir norėtų dirbti.

Sveikinu pokylio rengimo komitetą, kuris buvo sumanus ir taip rūpestingai bei tvarkingai surengė vakarą Minkams pagerbti. Susirinko apie 200 žmonių rinktinės publikos, kuri atvyko su sąmoningu tikslu pareikšti savo pagarbą ir dėkingumą Minkams. Komitetą

Valentina Minkienė

sudarė: M. Venis, V. Amšiejus, P. Zurolis, A. Strakauskas ir S. Norkūnas. Venis, kaipo pirmininkas ir pokylio vadovas, daug triūso padėjo pokylio sėkmingumui.

Pokylį atidarė savo įžangine kalba S. Mockus. Kalbėjo: A. Strakauskas, dr. Landžius, dr. Kapočius, adv. Howardas, sena veikėja Plekavičienė, J. Kasparas, adv. S. Šalnienė, adv. Bagočius, adv. A. Šalna, dr. Pašakarnis, A. Rimkus, J. Romanas, P. Zurolis, Amšiejus ir pokylio kaltininkai Steponas ir Valetina Minkai. Kalbėjo ir V. Minkienės motina Paltanavičienė. Buvo atvažiavę Minkaus tėveliai ir sešuo. Gėlių

Steponas Minkus

atsiuntė komitetas, Petkevičiai ir Hermanavičiai. Muzikos dalykus atliko bei dainavo I. Kubiliūnas ir šešios Birutės, kurios buvo pasirėdžiusios tautiniais drabužiais ir padarė gražaus įspūdžio. Jos sudainavo 5 dainas. Šios Birutės puikiai dainuoja ir dažnai viešai pasirodo. Bet kai jos balandžio 24 d. rengė koncertą, tai mes visi blogai pasirodėm. Ieškokime savo tarpe kaltininkų.

Dėkoju komitetui už darbštumą, o Minkams linkiu daug laimės ir ištvermės tautinės kultūros darbe

S. Mockus

VOKIEČIAI SOCIALIZMĄ NAUDOJA SAVO IMPERIALIZMUI

Paskirtas darbininkų vadas Lejus pasakė Vienos (Austrijos krašte) darbininkams prakalbą, kurioje yra daug teisingų ir saldžių žodžių.

Mūsų siekimų centre, tarė jisai, stovi žmogus. Valstybė, ūkis, kultūra ir teisė, tai ne tikslai, o priemonės. Viskas turi tarnauti žmogui; žmogus yra vyriausias principas. Ūkis ir socializmas, tai tos pačios reikšmės žodžiai. Vyriausias ūkio uždavinys yra išlaikyti žmogaus sveikatą ir jėgą.

Bet šitam reikalui, — tęsė toliau Lejus, — reikia turėti pakankamai erdvės. Iš Vokietijos buvo išplėštos kolonijos. "Bet mes įsitikinę", baigė Lejus, "kad vadas (Hitleris), kuris privedė Vokietiją prie proto, prives prie jo ir visą pasaulį".

Lejaus prakalba susideda iš dviejų elementų: socialinio ir imperialistinio. Vokiečiams, kaip ir kiekvienai tautai, kuri nori būti tvirta, kaip plienas, ūkio pertvarkymas tautiniais pagrindais, ūkio susocialistinimas — neišvengiamas. Deja tik, kad vokiečiai vieni iš pirmųjų griebiasi socialistinio ginklo ne tam, kad iš savo žemės išsiurbtų visa, ką ji gali duoti, o tam, kad įsigytų žemių, priklausančių kitoms tautoms. Vokietijai tinkamų kolonijų turi tik Anglija. O kadangi niekas o ypač Anglija gražumu kolonijų niekam neduos, tai aišku, kad anksčiau ar vėliau Vokietija turės ginklų susidurti su Anglija. Kad susidarytų pasėkmingo karo sąlygos, Vokietija turi dar daug pasiruošti.

Pirmiausia reik sujungti visus vokiečius, jei šitas sujungimas galimas be karo, kad turėtų daugiau jėgos. Austrija jau tokiomis sąlygomis prijungta. Paskui reikia, kad Ispanijoj laimėtų Frankas. Žinoma, ne dėl jo fašistinių akių, o todėl, kad būtų perorijentuota Prancūzija, kuri laimėjus Frankui turės įeiti į italų — vokiečių bloką. Ypač, kad prancūzų širdys visą laiką linko prie Italijos. Toliau reikės užsitverti barjeru nuo Rusijos. Į tą barjerą turėtų įeiti Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Rumunija, Bulgarija ir Vengrija.

Na, o kai visa tai bus paruošta, Vokietija galės atsiimti iš Anglijos visas kolonijas, kokių jos širdis norės. Kad šito atsiektų, reikia Vokietijoj įvesti tam tikros rūšies socializmą. Jisai Vokietijoj diena iš dienos ir vedamas, bet ne jo, o kolonijų laimėjimo reikalu.

L. S.

Lietuvių jaunuoliai gerai suvaidino operą

CHICAGO ,Ill. — Gegužės 1 d. čekų sakalų svetainėj Birutės choras pastatė trijų veiksmų komišką operą "Perikola".

Mėgėjai artistai bei dainininkai savo vaidmenius atliko ko puikiausiai. Ypač pasižymėjo daina, vaidinimu ir šokimu Ieva Širvaitytė (Perikola), K. Pazarskis (gubernatorius), J. Balanda (policijos vadas), V. Tarutis (gubernatoriaus sekretorius). Grojo Jono Bijansko orkestras.

Veikalas linksmo turinio, juokingas, lengvai visiems suprantamas, jį dar paaiškino lietuviškas lapukas (libretto). Publika buvo labai patenkinta, nesigailėjo katučių ir Širvaitytę apdovanojo dviem gėlių puokštėmis.

Gaila, kad senoji karta nepakankamai įvertino jaunuolių kilnias pastangas darbuotis lietuvių kalboje. Tokia išvada gimsta, tebuvus žiūrovų apie 700, kuomet galima buvo laukti dvigubai daugiau, bilietui tekainojant 50—75 centus. O gal kitus sugaišino darbininkų šventė ir pora kitų parengimų?

Kitą sezoną reikėtų "Perikolą" pakartoti Chicagoj ir suvaidinti Detroite, Clevelande, Pittsburghe ir kitur, jei tenykščiai lietuviai techniškai padėtų surengti.

Visuomis

LIETUVIS AVIACIJOS INŽINIERIUS

VIENYBĖS Amsterdamo laida daro gražaus įspūdžio

AMSTERDAM, N. Y. — Nors vietos "diplomatai" draudžia man rašyti apie aukas Ginklų Fondui, P. Jurgėlos prakalbas, Amerikos Lietuvių Klubą ir kitus naudingus parengimus, bet aš, po serbentų krūmu pasislėpęs, šį tą rašau apie jauną inteligentą Jurgį Aleksaitį, kuris neseniai baigė aviacijos inžinieriaus mokslus ir išvažiavo į Los Angeles, Cal., į savo srities tarnybą.

Jo vardinėse, bal. 23 d., buvo surengtas pokylis kolegijos užbaigimui paminėti ir išleistuvėms. Susirinko jo giminės, draugai ir artimieji, iš viso apie 150 žmonių. Buvo keli ir kitataučiai: miesto mayoras ir keli aukšti valdininkai.

Vakaro vadovu buvo teisininkas A. C. Stokna. Kalbėjo: J. Olšauskas, dr. Kinderis, V. Degutis, K. Griniūnas, Aldona Gudžiūtė, inžinierius J. Aleksaitis, jo tėveliai ir keli kiti. Visi sveikino gabų jaunuolį ir linkėjo jam geriausio pasisekimo aviacijos šakoje, dirbant sparnų pažangai. Dr. Kinderis pastebėjo, kad nepakanka baigti mokslus, nes šioje srityje nėra galo išradimams ir tik tas yra pažangus aviacijoje, kuris vykdo drąsius bandymus ir ką naujo išranda. Geram orkestrui grojant, visi linksminosi ligi vėlumos.

Balandžio 25 d. mūsų kolonią aplankė Amsterdamo lietuviams skirta VIENYBĖS laida. Kiek pastebėjau, daugumas lietuvių labai patenkinti šiuo turiningu ir įdomiu leidiniu. Kai kurie apgailestauja, kad ne visa tai laidai skirta medžiaga tilpo tam specialiam numery, nes kai kurie rašiniai ėjo per tris laidas. Būtų buvę geriau tai visa išleisti vienu leidiniu (To nebuvo galima padaryti dėl techniškų kliūčių spaustuvėje. Presui sugedus, nakties metu nebuvo galima gauti naujų dalių spausdinamajai mašinai. Amsterdamo laidai buvo sudaryti aštuoni puslapiai. — V-BĖS red.).

Vėliau pranešiu apie pavasarinius nuotykius, romansus, politinius įvykius ir vasarinius parengimus.

Serbentas

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių parandavojimas ir administravimas
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS
314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

IMPORTUOTOS IŠ LIETUVOS
TREJOS DEVYNERIOS
"GERMAPO"
VAISTAS VIDURIAMS SUSTIPRINTI IR APETITUI PADIDINTI
Pakelio kaina 40 centų. Reikalaukite šiuo adresu:
VIENLIET, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

GYDO CHRONIŠKAS LIGAS

KRAUJO-ODOS-NERVŲ LIGOS
NUSILPIMAS
VIDURIŲ LIGOS

Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išeinamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės kurių nesuprantate, tuojau gydykite

X-Spinduliai, Kraujo ir šlapumo ištyrimas prieinama kaina
EGZAMINACIJA NEMOKAMAI
Dr. L. ZINS
110 East 16th Street,
New York, N. Y.
tarp 4th Ave ir Irving Pl.
(Įsteigta prieš 25 metus)
VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

Tel.: EVergreen 7-2534
J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėlioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

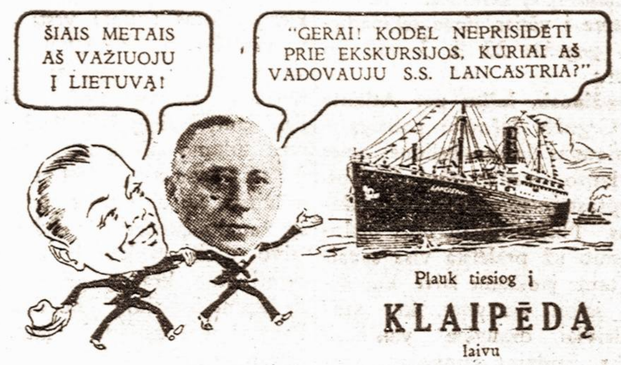

Plauk tiesiog į
KLAIPĖDĄ
laivu
S. S. LANCASTRIA per KIEL KANALĄ
Išplauks iš New York'o gegužės 21 d.

Štai yra Jums gera proga aplankyti Lietuvą vienintelių laivu, kuris plauks tiesiog į Klaipėdą per vaizdingą Kiel Kanalą. Pasitenkinkite gera ir patogia kelione, kuriai asmeniškai vadovauja PIJUS BUKŠNAITIS, Cunard White Star linijos lietuvių skyriaus vedėjas.

Patogūs kambariai, gražus viešieji kambariai, plaukiojimo baseinai, geras valgis, pramogos, mandagus patarnavimas ir gražus vaizdai plaukiant per pagarsėjusį Kiel Kanalą. Smulkesnių informacijų kreipkitės pas savo vietinį agentą arba

CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
Dvidešimtmečio minėjimo Iškilmių Lietuvoje proga
ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
IR LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE, Inc.
Rengia asmeniškai lydimą Metinę tiesioginę Ekskursiją į LIETUVĄ
MODERNIŠKUOJU BALTU MS."GRIPSHOLM"
Išplauks iš New Yorko GEGUŽĖS 28 d.
Per GOTHENBURGĄ, nepersėdant į KLAIPĖDĄ
TUO PAČIU MOTORLAIVIU "GRIPSHOLM"
Antra ekskursija, kuriai asmeniškai vadovauja
VLADAS MUČINSKAS
Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas
Išplaukš iš NEW YORKO LIEPOS 1 D.
Kelionė: GOTHENBURG-STOCKHOLM-KLAIPĖDA
Iš Stockholmo laivu s. s. "Marieholm"
Kiti išplaukimai iš New Yorko:
Gegužės 12, Birželio 3, Birž. 9, Liepos 22
Geriausia Jums patarnaus mūsų agentas arba
SWEDISH AMERICAN LINE
636 Fifth Ave., & 4 W. 51 St., New York, N. Y.

Į LIETUVĄ
Nuvyksite greitai, patogiai ir nevaržomai keliaudami bent kuriuo sekančiu garlaiviu:
BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
DEUTSCHLAND • HANSA
Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną
Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo
Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imigracijos vizas jūsų Europos giminėms
Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD
57 BROADWAY, NEW YORK

VIENYBĖ

KAIP MŪSŲ EKSKURSIJA VAŽIUOS Į LIETUVOS JUBILIEJŲ

Ekskursija į Lietuvą tiesioginiu laivu LANCASTRIA—visai skirtinga nuo paprastojo perplaukimo per Atlantą. Ši ekskursija bus tikra ekskursija, su visais įvairumais, įdomių vietų aplankymais ir gražiausių vaizdų pamatymais.

Šeštadienį prieš pietus (Geg. 21 d.) sėdame į 23,500 tonų svorio ir arti 17,000 tonų talpos moderniską, aliejumi kurenamą laivą ir lygiai 12 val. Amerikos pakraščių jūromis ir ramiai išsimiegoję visą naktį pasukame vėl į Ameriką pasveikinti istorinį miestą Bostoną. Ten paimame Naujosios Anglijos keleivius, pasakome susirinkusiai miniai "Sudiev" ir, lydimi garsiais šūkavimais "Laimingos kelionės!", išplaukiame į vėsias jūras sekmadienį, gegužės 22 d. 3 val. po pietų.

Gražiausiu laiku per Atlantą

Gegužės mėnesio pabaiga—geriausias laikas kelionei per Atlanto vandenyną. Jūros, paprastai, ramios, oras malonus. Nieko negali būti malonesnio už praleistą visą savaitę tame jaukiame laive, kur nėra jokių varžymų, kur sankeleiviai, draugėje vaišinasi, šoka, žaidžia, dainuoja... Specialėje ekskursijoje visuomet atsiranda senų pažįstamų, ar bent žmonių keliaujančių į tas pačias vietas Lietuvoje. Susidaro ir naujų pažinčių, kurios pasilieka minėtinos net visam amžiui.

Laive nėra kas kita veikti, kaip tik linksmintis, skaniai pusryvalgyti gausių valgių ir ramiai ilsėtis patogiose kedėse ant atvirų dėnių, ar ruimingose salėse, laivo knygyne, ar bare besivaišinant vėsiu angliško alučiu.

Matyt Žemė!

Gegužės 30 d. rytą sargybininkas iš laivo stiebo sušunka: "Matyt žemė!" Bet ir be jo šūkio darosi aišku, kad žemė arti: tūkstančiai žuvėdrų ir tolydžių jūrų paukščių pasitinka laivą ir skraido aplink, gaudo iš vandenio pasiliekančias laivo atmatas. Pietų laiku laivas išdidžiai įplaukia į Anglijos uostą PLYMOUTH. Keleiviai smalsiai dairosi į žaliuojančius aplink kalnus, žiūri į svetimos šalies žmones, atsisveikina su išlipančiais čia bendrakeleiviais.

Pastovėjusi penkias valandas, paėmusi šviežio maisto ir tyro vandens, LANCASTRIA vėl išplaukia į jūras. Bet šios jūros jau ne taip tuščios, kaip Atlantas. Čia kur tik pažvelgsi — vis matyt laivai, laiveliai, švyturiai. Ore skraido begalės paukščių. Viskas mirga, visur gyva.

Pamatysime Belgiją

Kitą rytą mes jau pamatysime Belgijos krantus. Tai čia toji Belgija, kuri pirmoji tiek daug nukentėjo didžiojo karo laikais. Sustojame prie Ostend uosto. Belgijos keleiviai iškeliami į krantą tenderiu, o mes tuoj leidžiamės tolyn. LANCASTRIA skubiai plaukia pro Belgijos, Olandijos ir Vokietijos krantus. Tolumoje matyti švyturiai, miestų bokštai. Garlaiviai, buriniai laivai ir žvejų valtys matomi visur. Vakare mirga švyturių spinduliai ir žiburiai krantuose. Pakraščių jūros paprastai ramios. Pagaliau, kitą rytą priplaukiame upės Elbos žiotis su jos didžiaisiais tvenkiniais Brunsbuttelkoog į garsųjį pasaulyje Kiel kanalą.

Stebėtinasis Kiel kanalas

Į LANCASTRIA įlipa Vokietijos locas (pilot) vesti laivą per Kanalą. Pietų laiku atsidaro tvenkinio vartai, pro kuriuos vienas paskui kitą įleidžiami įvairių šalių ir įvairaus didumo laivai. LANCASTRIA kanale rodosi tikras milžinas. Ji užima beveik pusę kanalo pločio. Keleiviai iš laivo tiesia rankas ir bando skinti nuo krantų gėles. O tie krantai puikių puikiausi! Pavyzdingai apdirbti laukai, žaliuojančios lankos, gražūs ūkiai, retkarčiais poetiški miestai ir miesteliai— viskas čia pat prie laivo šono. O mes ramiai sėdime didžiuliame laive ir slenkame tolyn. Mums kukuoja jau lietuvišku balsu gegutė, ore gieda vyturėliai, pievose vaikštinėje garnys, o iš kiemų mostikuoja skarelėmis gyventojai. Penkis kartus LANCASTRIA pralenda pro milžiniškų geležinkelio tiltų apačią. Keleiviai eina laižybų, kad laivas nepralysias pro apačią. Bet LANCASTRIJOS aukšti stiebai sustumiami lyg teleskopas, ir ji pralenda.

Sunku apsakyti šias dešimtį valandų, teikiančias tikrai jaudinančių ir dominančių įspūdžių kelionėje per šį garsųjį Kiel kanalą, kuris laikomas vienu didžiųjų statybos stebūklų pasaulyje.

Kitame kanalo gale miestas Holtenau, o toliau didelis uosto miestas Kiel, kurio vardu ir kanalas dabar vadinamas.

Baltijos jūroje

Išplaukę iš Kiel kanalo, mes atsiduriam jau Baltijos jūroje, kuri plauja ir mūsų brangios Lietuvos krantus. Bet mes, sužavėti Kiel kanalo gražumais, dar nesiskubiname keisti įspūdingus vaizdus. Mums svarbu pamatyti pakely pavyzdingiausią ūkininkų šalį—Daniją.

Ketvirtadienio perpiete atvykstame į gražųjį Kopenhagos uostą. Čia norintieji pamatyti Danijos karališkąją sostinę, gali už $1.50 pasivežinti po miestą specialiuose autobusuose su angliškai kalbančiais palydovais. Laiko yra pilnai keturios valandos. Kas nesidomi vieno gražiųjų miestų pamatymu, pasitenkina vaizdais matomais iš laivo.

Turistus atgabena autobusai iš miesto 4 val., o 4:30 popiet LANCASTRIA iškelia Lietuvos trispalvę vėliavą ir, laivų švilpavimu lydima, išplaukia iš Kopenhagos. Įspėkite kur?

Į Klaipėdą! Į Klaipėdą!

Dabar jau plaukiame "savomis jūromis". Rodos ir vanduo čia tyresnis, ir ore skrajojantieji paukščiai gražesni, ir pats oras kitaip kvepia! Vakare nei gulti kai kurie nenori. Sėdi ant dėnių ir dainuoja lietuviškas dainas.

Penktadienio rytą atsikelia visi anksčiau, negu paprastai. Dedasi savo daiktus, tvarkosi valizas. Kaž kodėl prausiasi ilgiau ir labai atydžiai šukuojasi plaukus... Visi keleiviai rodos pajaunėję, pilni gyvumo, vikrūs. Nei vienas nesijaučia pailsęs.

Apypiete tolumoje pasirodo aukštas kaminas su rūkstančiais dūmais, paskui smailus bokštas, o vėliau ir aukštų namų stogai. Matyt mūsų Klaipėda!

Trečią valandą popiet LANCASTRIA prisiartina prie Klaipėdos uosto. Prie kranto ji neprieina, nes perdidelė, o Klaipėdos jūra negili. Ūmai privažiuoja prie LANCASTRIJOS didokas tenderis su Lietuvos valdininkais ir pasitikimo komisija. Skubiai sužymi pasus, tarnyba iškelia bagažus, o keleiviai paimami tenderiu į netolimą muitinės patalpą.

Prie kranto groja lietuviškas orkestras patikimo maršą taip, kad net žemė dreba. Ant kranto didelė žmonių minia. Daugelis atvažiavo net iš toli pasitikti savo giminių. ar pažįstamų. Pasipila sveikinimai, džiaugsmo ašaros.

Mes jau Lietuvoje!

Pėbė

Sulaikė Amerikos nacių vadus

Pagal įstatymus, kurie buvo priimti Long Islande dar prieš keliolika metų ir kurie buvo taikomi prieš Ku Klux Klaną, sulaikytas Amerikos nacių veikimas Yapank, L. I., kur vietiniai naciai buvo įrengę savo stovyklą. Sulaikytas stovyklos vadas Henry Hauck ir trys kiti, kurie užstatę užstatą paleisti iki reikalas bus perduotas teismui.

Skunde nurodoma, kad nacių veikimas yra priešingas valstybės įstatymams. Tuo tarpu New Yorko nacių vadai rengiasi įrodyti, kad jų veikimas nieko bendro neturi su Vokietijos valdžia ir naciais, bet taikomas grynai amerikonams.

Skunde prieš nacius pareikšta, kad asmenys įstodami į vietinių nacių organizaciją turi prisiekti ištikimybę Vokietijos fuehrerui Hitleriui.

PASKUTINIS KVIETIMAS Į VIENYBININKŲ IŠLEISTUVES

Sekmadienį geg. 8 d., Susivienijimo salėje įvyks vienybiečių J. Krūzės ir P. Bukšnaičia išleistuvių vakaras. Jiedu, kaip žinote, geg. 21 d. laivu Lancastria išvyksta į Lietuvą. Išleistuvių vakaras prasidės 6 val. vakare.

PASTABA APIE "NAUJUS VARGONUS"

Vienybėje geg. 3 d. tilpo žinutė iš C. Brooklyno su antgalviu: "Pirko naujus vargonus". Kažkoks Rep., rašo, kad "kunigas ir vargonininkas stropiai rengiasi prie pašventinimo naujų vargonų sekantį sekmadienį!" ir t. t. Patarlė sako, kad girdėjo skambinant, bet nežino kurioj bažnyčioj. Taip minėtos korespondencijos "Rep."

Vargonų pašventinimas įvyks ne ateinantį sekmadienį, bet gegužės 22 d., 6 val. vakare. Tame koncerte dalyvaus šešių parapijų chorai.

Toliau rašo: "o gal, anot parapijonų, naujais vargonais ir nemokantis galės groti?"

Patartina, minėtam reporteriui, kuris matomai, neturi supratimo apie vargonus, užeiti prie naujųjų vargonų ir jais "pagroti"?

Galima spėti, kad tas "Rep." tų vargonų statymui nedavė nė cento, bet aimanuoja, kad vargonai kainuosią apie $4,000.00

Vargon. J. Brundza

Mostyn Thomas, velšų baritonas, kuris dabar dalyvauja San Carlos Operoje, New Yorke. Jis dainuoja Escamillo partiją operoje Carmen.

Jeigu norite atsiimti savo gimines iš Lietuvos, užeikite į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

New Yorko Teatruose

SAM H. HARRIS PRESENTS
GEO. M. COHAN
IN A NEW MUSICAL REVUE
I'd Rather be Right
ALVIN THEA.; W. 52 St. Mats. Wed. & Sat.

THE PULITZER PRIZE PLAY
YOU CAN'T TAKE IT WITH YOU
"Season's Funniest Comedy"—New Yorker
BOOTH Thea., W. 45 St. Mat. Wed. & Sat.

OPERA
SEATS NOW
Spring Opera Festival
CENTER THEATRE—RADIO CITY Co. 5-5474 (Air Condit'nd)
SAN CARLO OPERA COMPANY
Company of 200—Corps de Ballet
Sat. Mat., May 7, FAUST; Sat. Evg. May 7, TROVATORE; Sun. Evg., May 8, CARMEN
PRICES: ORCHESTRA, $1, $1.50, $1.99
BALCONY, 50c, 75c, $1.50 | NO TAX

PARSIDUODA

NORINČIAM su mažai pinigų pradėti biznį yra gera proga nebrangiai pirkti barą su visais įtaisymais. Geras kampas dėl biznio. Sąlygas patirsite ant vietos. Atsišaukite: 972 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y. (104-5)

REIKALINGA

REIKALINGA namų ruošos darbininkė, turi būti patyrusi. Reikia mokėti gaminti valgius. Šeimoje yra trys suaugę žmonės. Alga gera. Telefonuokite rytais ar vakarais: SLocum 6-2453.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS
Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUm. 6-9103

T. Kulber
Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS
BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS
Drabužių Krautuvė
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS
LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUmberland 6-8629

D. RAŠKEVIČIUS
Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK
Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS
Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAin 4-8746

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J.

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue
Maspeth, L. I.
Tel. Havemeyer 8-2977

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4489

A. VALANTIEJUS
154-41—72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

59. Tarzanas suprato, kad jis įpuolė į gražiai šakomis užkloto duobę, kokias iškasa laukiniai gyventojai ant takų, kuriais eina žvėrys. Iš tokių duobių išlipti negalima. Laimė tik, kad duobės dugnas buvo minkštas, ir Tarzanas krisdamas nesusižeidė. Bet vytis Lordą jis jau negalėjo.

Atsidūręs duobėje Tarzanas suprato, kad jis jau yra kažių žemėje, nes šie daugiausia leopardų pagaudavo tokiose duobėse, kaip buvo girdėta. Duobės dugnas buvo padarytas minkštu tyčiomis, kad įkritęs leopardas neturėtų atsparos šokimui į aukštį. Jokios vilties išsigelbėti nebuvo!

Tarzanui nieko kito neliko, kaip tik laukti. Prašvitus gal ateis kažių medžiotojai ir ras duobėje ne leopardą, bet baltą žmogų. Gal jie jį suims, o gal vietoje užmuš. Bet tas įvyks tik tuomet, kai jie ateis. Dabar jų nėra, dėl to Tarzanas ramiai atsigulė duobėje ir vėl užmigo.

Bezdžionių užaugintas džiunglėse Tarzanas nesinervino taip, kaip kiekvienu atveju nervinasi civilizuoti žmonės. Jis pasirinkdavo tą, kas tuo tarpu buvo geriausia. Dabar jis ramiai užmigo. Tik gerai prašvitus jis išgirdo žmonių žingsnius ir pabudo. Buvo aišku, kad ateina kažiai.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

SKAITYKITE VIENYBĘ

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 106 (398) N. Telephone: EV[illegible]7840 BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., GEGUŽĖS-MAY 9 D. KAINA 3 CENTAI

NATIONAL AIR MAIL WEEK MAY 15-21, 1938

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 10 1938 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 470 Fifth Ave.

KANADA GAMINS 12,000 KULKOSVAIDŽIŲ

OTTAWA, Canada. — Kanados vyriausybė susitarusi su Anglija bendrai gamins naujus Bren tipo kulkosvaidžius, kurių numatoma pagaminti apie 12,000. Dalis tų kulkosvaidžių bus išsiųsta į Angliją ,o dalis pasiliks Kanadoje. Kulkosvaidžiai kainuos apie 8 milijonus dolerių.

Taip pat numatoma, kad Kanadoje netrukus bus pradėta statyti nauji karo lėktuvai Anglijos ir Kanados karo aviacijai.

ATVYKO DR. HUGO ECKENER

WASHINGTO .— Vokietijos cepelinų specialistas dr. Hugo Eckener šiomis dienomis atvyko į Washingtoną, kur jis kalbės su vyriausybės atstovais dėl heliumo eksporto į Vokietiją. Jis sako, kad cepelinai karo reikalams nenaudingi ir heliumas bus naudojamas tik komerciniams reikalams.

Prieš kurį laiką Amerika buvo sutikusi parduoti Vokietijai heliumo cepelinams, bet po vėliausių Hitlerio žygių prieš Austriją ir kitas valstybes, atsisakė heliumo parduoti.

Nusileido. — Artisto Jackie Coogan, Lillian Coogan Bernstein, kuri pasisavino savo sūnaus pinigus, bet dabar jau sutiko dalį jų jam atiduoti.

KLAIPĖDOS UOSTUI TVARKYTI JAU ĮDĖTA APIE 25 MIL. LT.

KLAIPĖDA. — Klaipėdos uosto pajamų sąmatoje prekių rinkliavos šiemet numatyta gauti 550,000 litų. Praėjusių metų duomenys rodo, kad uosto pajamos nuolat auga. Taip 1936 metais prekių rinkliavos gauta 405,000 litų, o praėjusiais metais gauta jau 607,000 litų. Per Klaipėdos uostą eina didesnė Lietuvos eksporto ir importo dalis. Kad atitiktų nuolat augančio trafiko reikalavimus, uosto įrengimai nuolat plečiami ir tobulinami. Ką Lietuvos valstybė davė Klaipėdos uostui matyti iš to, kad ligi šiol valstybės įždas primokėjo uostui tvarkyti, atmetus gautas iš jo pajamas, iš vio apie 25,000,000 litų. Todėl paskutiniais metais galima pastebėti džiugią pažangą, kuri matyti iš statistinių duomenų arba įplaukiančių į uostą laivų skaičius ir prekybinio tonažo augimo.

EKSPORTUOJA DAUG MĖSOS IR KIAUŠINIŲ

KAUNAS. — Nuo balandžio 3—10 d. Maistas eksportavo į užsienį iš viso 672,895 klg. gyvos ir negyvos mėsos bei mėsos produktų.

Pienocentras išeksportavo į užsienį 172,491,4 klg. sviesto.

Pienocentras per tą patį laiką į užsienius eksportavo 5,711,040 kiaušinių.

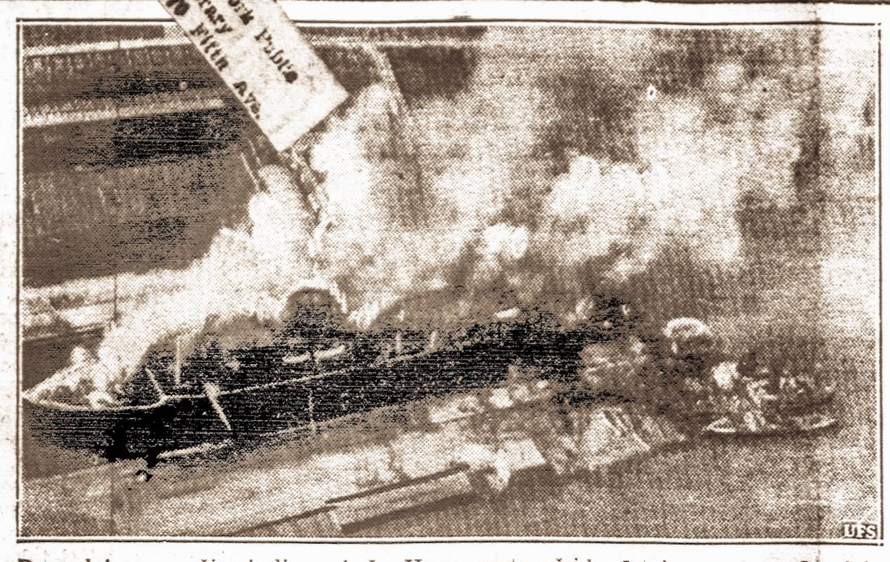

Dega laivas. — Šiomis dienomis Le Havre uoste užsidegė taisomas prancūzų laivas Lafayette. Sakoma, kad laivą padegė sabotažninkai. Laivas buvo apdraustas už du milijonus dolerių. (Radijo paveikslas).

MUSSOLINI HITLERIUI PARODĖ SAVO MECHANIZUOTĄ KARIUOMENĘ

Mussolini pasižadėjo nekliudyti Hitleriui ginče su Čekoslovakija

ROMA, Italija. — Vokietijos fuehreris Hitleris, prieš keleta dienų žiūrėjęs Italijos karo laivyno parado, dabar žiūrėjo Italijos kariuomenės parado, kuris, kaip sako Italijos laikraščiai, padarė labai didelio įspūdžio.

Hitleris stebėjosi Italijos kariuomenės mechanizuotomis dalimis, kurios, pasak kai kurių korespondentų, geriau atrodo už Vokietijos tokias dalis.

Žinoma, Mussolini pasistengė Hitleriui parodyti geriausias savo kariuomenės dalis.

Pranešama, kad įvykusiose Hitlerio Mussolini derybose galutinai prieita išvados, kad Mussolini atsisakė sudaryti su Vokietija karo sąjungą, bet esą, jis pasižadėjęs duoti Vokietijai laisvas rankas jos žygyje Čekoslovakijoje, nors nemanoma, kad Vokietija imsis ginklo prieš čekus.

Tuo tarpu Čekoslovakija, nelaukdama Hitlerio grįžimo iš Italijos bando susitarti su čekų vokiečiais naciais ir žada jiems duoti didelių koncesijų, jeigu jie sumodifikuos savo reikalavimus.

Čekoslovakijos reikalu Prancūzija ir Anglija padarė atatinkamus žygius Berlyne.

KINIJOS 'RAUDONASIS NAPOLEONAS' ŽYGIUOJA Į PEIPINGĄ

100,000 generolo Ču Te šauliu kovoja su japonais 12 mylių nuo senosios Kinijos sostinės

PEIPING, Kinija. — Pereitos savaitės pabaigoje Kinijos "Raudonojo Napoleono", generolo Ču Te šauliai, skaičiuje 100,000 gerai išmokytų ir ginkluotų vyrų, staiga pradėjo pulti japonus netoli Peipingo, kur jau keleta mėnesių, kaip japonai viešpatauja. Kadangi japonai geriausias savo kariuomenės dalis atitraukė nuo Peipingo į Šantungo provinciją, tai yra pavojaus, kad Ču Te šauliai gali paimti Peipingą be didelių sunkumų. Be to, pačiame Peipinge yra keliolika tūkstančių Ču Te kareivių, kurie persirengę civiliniais rūbais, veda propagandą prieš japonus ir kiršina Peipingo kinus.

Vietiniai japonų autoritetai sulaikė keliolika tokių agitatorių, bet toli gražu ne visus.

Japonijos kariuomenės vadovybė išsiuntė keliolika karo lėktuvų sekti ir apšaudyti Ču Te kariuomenę, kuri dabar yra kalnuose netoli Peipingo.

PAGIMDĖ SEPTYNUKUS

HAVANA, Cuba, geg. 5 d. — Vienai Kubos gyventojai šiomis dienomis gimė septynukai, šešios mergaitės ir vienas berniukas. Naujagimiai visi sveiki, taip pat ir motina. Kubos vyriausybė paskyrė specialį gydytoją naujagimius prižiūrėti.

Sao Paulo mieste statoma lietuviška mokykla

SAO PAULO, Brazilija. — Šiomis dienomis Sao Paulo mieste (Brazilijoje) buvo pradėta naujųjų vyskupo Valančiaus vardo lietuvių mokyklos rūmų statyba, kuriai vadovauja du italų inžinieriai. Statyba bus baigta apie rugsėjo mėnesį. Tie mokyklos rūmai bus patys gražiausieji iš visų penkių Sao Paulo lietuvių mokyklų rūmų.

PREZIDENTAS GRĮŽTA Į WASHINGTONĄ

WASHINGTON. — Prezidentas Rooseveltas atostogavęs karo laive ir važinėjęs Atlanto vandenyne, dabar grįžta į Washingtoną. Manoma, kad jis Baltuose Rūmuose bus jau šiomis dienomis.

Pernai žemės ūkio paskaitų išklausė daugiau kaip 25,000 ūkininkų

KAUNAS. — Agronomai ir kiti žemės ūkio specialistai savo apylinkės ūkininkams rengia paskaitas. Pagal jau turimus praėjusiųjų metų duomenis matyti, kad pernai tokių paskaitų buvo surengta 687 vietose ir skaityta 1,339 valandos. Daugiausia paskaitų įvyko Klaipėdos krašte — 81, Tauragės apskrityje — 75, Mažeikių apskrityje — 64 ir tt. Daugiausia klausytojų į paskaitas atsilankė Biržų apskrityje — 2,500, Šiaulių apskr. — 2,600, Telžių apskr. — 2,500 ir tt., o iš viso žemės ūkio paskaitų išklausė daugiau kaip 25 tūkt. ūkininku.

Panašios žemės ūkio paskaitos apskrityse rengiamos ir šiemet. Ūkininkai paskaitomis patenkinti, nes tokių paskaitų metu jie gali geriausiai visus rūpimųs klausimus išaiškinti. Paskaitų metu aiškinami ir ben drieji žemės ūkio kėlimo klausimai, nes besiteiraujantiems ūkininkams žemės ūkio specialistai visada padeda ir pataria.

Tikimasi, kad besiplečiant žemės ūkio švietimui ir didėjant ūkininkų tarpe paskaitomis susidomėjimui, šiemet žemės ūkio specialistų rengiamose paskaitose ūkininkų skaičius ,palyginti su praėjusiais metais turės dar padidėti.

Ačiū japonams. — Kai kurios kinų kariuomenės dalys nugalėjusios japonus, rado daugybę apsiaustų, kuriais jie čia vilki. Japonai daug geriau aprėdyti už kinų kareivius. Šie generolo Ču Te kareiviai dabar puola Peipingą.

LIETUVOS LENKIJOS SANTYKIŲ UŽMEZGIMAS PRIVERTĖ LENKUS SUSIRŪPINTI VILNIAUS KRAŠTO GYVENTOJAIS

Lenkų spauda, sako, kad Vilniaus gyventojai susipažinę su Lietuva, nenorės gyventi Lenkijoje

LENKAI IŠTRĖMĖ OLANDŲ LAIKRAŠTININKĄ

VARŠUVA. — Varšuvos policija pareikalavo Olandų laikraštininkės, Nieuwe Rotterdamsche Courant dienraščio korespondentės neatidėliojant išvažiuoti iš Lenkijos, nes ji būk pranešinėjo neteisingas žinias apie žydų persekiojimus Lenkijoje.

ISPANIJOS VYRIAUSYBININKAI PRAŠO TAIKOS

GENEVA. — Ispanijos vyriausybininkai, kaip praneša iš pusiau oficialių šaltinių, prašė Bolivijos tarpininkauti Tautu Sąjungoje tarp Ispanijos vyriausybininkų ir frankistų pradėti taikos derybas ir paskelbti paliaubas. Bolivija sutiko tarpininkauti. Jeigu frankistai sutiktu pradėti tokias derybas, tai galimas daiktas, kad Ispanijos civilinis karas laikinai bus sustabdytas.

LIETUVIAI AUKŠTESNĖSE BRAZILIJOS MOKYKLOSE

SAO PAULO, Brazilija. — Paskutiniais metais lietuviu moksleivių, einančiu mokslus aukštesnėse Braziliios mokyklose, skaičius sparčiai pradėjo augti. Prieš keletą metu Braziliios aukštesnėse mokyklose lietuviu mokinių beveik nebuvo. Pastaraisiais metais daug lietuvių savo vaikus leidžia į amatu, specialias mokyklas ir gimnazijas. Aukštosiose mokyklose, išskyrus kunigu seminarijas, lietuviu nėra. Vienintelis lietuvis, baigęs Brazilijoje aukštuosius mokslus yra agr. dr. J. Zabrockis.

KASMET AUGA PREKYBOS VERSLO PAJAMOS

KAUNAS. — Prekybos ir pramonės įmoniu skaičius, žiūrint išperkamų verslo liudijimu, kasmet auga. 1936 m. prekybos verslo liudijimu buvo išpirkta 23.667, o 1937 m. — 24.670. Pramonės liudijimų 1936 m. išpirkta 14.460, o praėjusiais metais — 15,091. Taip pat kasmet auga ir pagrindinis verslo mokestis: 1936 m. šio mokesčio įplaukė 2,519,546 litai, o praėjusiais metais — 2,810,000 litu. Šiais metais tokiu pajamu tikimasi gauti apie 2,900,000 litų.

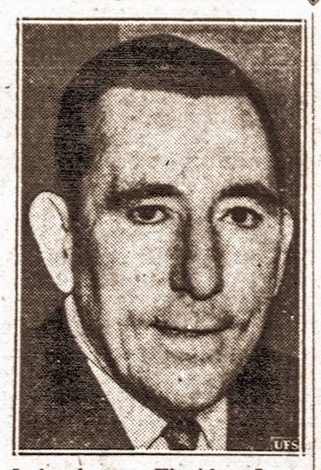

Laimėjo. — Floridos Jungtinių Valstybių senatorius Claude Pepper, kuris dabar vėl laimėjo nominacijas Floridoje. Jis yra didelis Roosevelto šalininkas.

POPIEŽIUS UŽDARĖ VISUS VATIKANO MUZIEJUS

VATIKANAS. — Popiežiaus įsakymu šiomis dienomis uždaryti visi Vatikano muziejai. Jie bus uždaryti iki Hitleris išvažiuos į Vokietiją. Vatikano šuoksniai sako, kad muziejai uždaryti dėl to, kad suvažiavę į Romą žmonės pamatyti Hitlerį, neturėdami ką veikti lanko Vatikano muziejus. Tiems žmonėms esą, svarbu pamatyti Hitlerį, o muziejus lanko tik dėl to, kad neturi kur laiko dėti.

STINGA STATYBINĖS MEDŽIAGOS

KAUNAS. — Kaune statyba didesniu mastu dar nelaikoma prasidėjusia, nes dar per savaitę miesto statybos komisija vis apsvarsto apie 70 — 120 naujų prašymų naujiems namams statyti ir seniems remontuoti ,o mieste jau jaučiama didelė statybinės medžiagos stoka, ypač nedegamosios statybinės medžiagos — plytų, čerpių ir pan. Ir kainos statybos medžiagai kyla. Pvz., sausio mėn. plytu dar galėjo gauti po 78 lt. tūkst., savo sąskaiton pristačius transporto išlaidas. Patiriama, kad dabar plytinės parduoda tik ju sąskaiton įskaičius plytų transportą, o tai atsieina žymiai brangiau, kartais ligi 100 lt. už tūkstantį plytų. Tiesa, plytoms yra Kainų Tvarkytojo kainos nustatytos, dėl to pagrindinė plytų kaina nekeliama, bet priskaičius transportą ir kt., išeina žymus pakėlimas. Nors ir aukštos kainos, bet tiems, kurie vėliau susigalvojo statyti, teks daug pavargti, ligi gaus statybinės medžiagos. Geležies kaina beveik nepasikeitusi. Nežymiai pasikeitė ir medinės statybinės medžiagos kainos. Iš privačios statybos šiuo metu mieste vykdoma apie 10-tyje vietų didesnės statybos, jų tarpe du fabrikai.

Per 2 mėn. Lietuvoj priaugo 4,585 asmenys

KAUNAS. — Centralinio Statistikos Biuro duomenimis, šiemet vasario mėn. visoje valstybėje buvo 5,331 jungtuvės, gimė 4,981 kūdikis.

Iš viso per 1938 m. pirmus 2 mėnesius buvo 7,024 jungtuvės ,gimė 10,222 kūdikiai, mirė 5,637 asm., priaugo 4,585 asm. (1937 m. — 2,219, 1936 m. — 4,353).

Vilniaus valstiečio pirkioje viešpatauja didelis skurdas ir tamsumas

VILNIUS. — Lietuvos Lenkijos diplomatinių santykių pradėjimas paskatino lenkus rimčiau pagalvoti apie skurdų Vilniaus krašto gyvenimą. Apie tai plačiau rašo net valdinė lenkų spauda, apgailestaudama, kad ligšiol Vilniaus krašto ekonominiam ir kultūriniame gyvenime nepadaryta pažangos. Valdinis Nowy Kurjer, aptaręs lietuvių lenkų susitarimą ir prisiminęs ta proga Vilniaus krašto valstiečių būklę, rašo: "Kasmet to krašto apie 20,000 valstiečių išvažiuoja Latvijon lauko darbų, kadangi vietos pramonė menka ir negali gyventojų pertekliui duoti darbo. Kai bus atidaryta Lietuvos siena, tie patys žmonės panorės važiuoti Lietuvon. Ten ieškos darbo. Ar tai pakels Lenkijos prestižą? Ar tai bus smagu, kad galingos Lenkijos tūkstančiai darbininkų ieškos pragyvenimo mažoj Lietuvoj? Ar grįžę ir palygine mūsų valstiečių būklę su Lietuvos valstiečių gyvenimu, bus mums tie darbo ieškotojai naudingi valstybiniu atžvilgiu? Aiškiai reikia pasakyti, kad negalima išblaškyti smulkių mūsų piniginių galimumų, turime galvoti apie Sandomierius Centrinę Pramonę. Apyvarta, tačiau turi truputis rastis pinigų ir Vilniaus kraštui. Nereikalingos ten didelės pinigu sumos, tačiau daug daugiau, negu ligšiol. Reikia Vilniaus krašto valstiečiu gyvenimas ir tenykščiai keliai privesti prie tokio padėjimo, kokis viešpatauja Lietuvos pusėje. Reikalas rimtas ir skubus".

Prie šito laikraščio prisidėjo ir jaunųjų napraviačių Mlodą Wieš organizacijos organas Przewodnik Polski, kurio bendradarbis iš Vilniaus krašto pateikė šitokių žinių: "Ten liaudis gyvena neįtikėtiną skurdą. 1—2 ha žemės sklypely ir pasvirusioje kaimo pirkioje skursta valstietis su visa savo šeima, daugeliu atveju labai skaitlinga, per 10 asmenų, žinoma, drauge su mažais vaikais. Kasmet jis sau žiemą ir vasarą badauja. Vasarą dar iš neprinokusių rugių varpų kepa duoną ir ja minta. Toje duonoje daugiau ašaku ir pelų, negu grūdų. Tai tik vardu duona.

Vilniaus krašto valstiečio pirkioje viešpatauja tamsumas, skurdas ir nusivylimas. Ju vaikai, ypatingai maži, tai jau toks vaizdas, kurio normalus žmogus negali ramiai žiūrėti ir pro jį šiurpo nenukratytas praeiti".

Toliau laikraštis pastebi, kad Lenkijos sprendžiamieji veiksniai turi visa daryti, kad Vilniaus krašto valstiečiams, kai jie pamatys Lietuvos gyvenimą, nebūtu Lietuva lyg kokia "žadėtoji žemė" ir masinantis kraštas. Ta proga laikraštis kelia sumanymą įvykdyti Vilniaus krašte žemės reformą. Priešingu atveju. Vilniaus krašto valstiečiai svajosią apie Lietuvą, o tai būsią daug pavojingiau, negu Vilniaus Vadavimo Sąjungos akcija ir lapelių mėtymai.

Visa tai turint galvoj juokingai atrodo, lenku ligšioliniai tvirtinimai, kad Lietuva tik todėl su Lenkija nenorėjusi santykių, jog bijojusi lenkų kultūros.

LIETUVOS VALDŽIA IR KARIUOMENĖ IŠTIKIMA TĖVYNEI

Sudrauskime tamsuolius ir šmeižikus

Mes, Amerikos lietuviai, tikrai didelės širdgėlos valandas išgyvenome šių metų kovo 18 ir 19 dienomis. Amerikonų spauda pirmuose puslapiuose ir stambiomis raidėmis rašė apie lenkų karo jėgas, kurių 100,000 kareivių su mechanizuota kariuomene buvo sutraukta ties administracijos linija prie Nepriklausomosios Lietuvos. Ir jau atrodė, kad Lietuvos laisvei yra didelis pavojus. Tas pavojus tuo labiau buvo aiškus, kai sužinojome, kad rusai atsisakė suteikti Lietuvai karišką paramą prieš Lenkija. Dėl to mes, Amerikos lietuviai, paskubomis šaukėme savo susirinkimus, į kuriuos traukė lietuviai, nežiūrint įsitikinimų skirtumo. Taip nuoširdžiai visi buvom suirūpinę mūsų Tėvynės laisvės saugumu ir tolimesniu likimu.

Bet, nelaimei, netrukus po to kai kurie lietuvių laikraščiai ir vėl pradėjo įvairiais būdais šmeižti Lietuvos vyriausybę ir mūsų diplomatus, kuriems prikišama, kad pirma nesistengė susitaikyti su Lenkija. Tokių nerimtų laikraščių prisiskaitę, daugelis lietuvių tebeleidžia įvairiausius gandus ir prasimanymus. Vieni sako: kam tie mūsų protestai prieš lenkus reikalingi? Ką jie gelbės Lietuvai? Kiti "filosofuoja": kam Lietuvos kariuomenė reikalinga? Treti nušnekа: kam Lietuvos valdžia slėpė lenkų ultimatumą nuo visuomenės? Ir daug kitokių priekaištų siunčiama Lietuvos vyriausybei. Net sunku ir suminėti tas įvairias nesąmones, gandus ir kvailybes, kurios kai kuriems mūsų žmonėms ir galvą susuko.

Mūsų miestelyje (Connecticut'o valstybėje) kovo 19 dienos rytą vienas lietuvis, susitikęs lenką, bėga sveikintis su juo ir pasigiria, kad ir jis jau yra "lenkas". Betgi to lenko būta išmintingesnio. Pasižiūrėjęs į netikėtą sveikintoją, jis atsakė: "tai ką tu manai, kad Litva yra tokia, kaip tavo jardas, ir kad jai užimti užtektų poros valandų? Lenkams reikėtų gerai pasiraivyti ir tūkstančius gyvybių padėti, kol jie Litvą užimtų!"

Brangūs lietuviai! Meskime tokius svyravimus ir kvailiojimus. Lietuvos Prezidentas A. Smetona mūsų Tėvynės laisvės nepardavė, kaip kai kurie neišmanėliai ir tamsuoliai plūsta. Amerikos lietuvių protestai prieš lenkų smurtą yra labai reikšmingi. O pirma taikytis su lenkais, sostinės Vilniaus ir kitų mūsų kraštų negrąžinus Lietuvai, nė viena Lietuvos valdžia nedrįso dėl to, kad visa mūsų tauta (kartu ir mūsų liaudis) pareiškė: mes be Vilniaus nenurimsim ir be Vilniaus taikos su lenkais nebus!

Tas, rodos, visiems aišku. Be to, sudaryti karišką sutartį su Sovietų Sąjunga yra labai pavojinga. Tad Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės laikosi neitraliai. Pasinaudodami rusų silpnumu ir Austrijos žuvimu, lenkai drįso grumoti Lietuvai ir sugalvojo "atsikeršyti" už mūsų protestą, santykių neturėjimą. Pilsudskininkams buvo įsakyta visoje Lenkijoje kelti riaušes ir reikalauti užimti "Litvą ir nubraukti ją iš Europos žemėlapio".

Lenkų imperializmas yra aiškus, ir jie to net neslepia. Tad mes turime dar daugiau budėti. Reikia dar stropiau remti Ginklų Fondą. Didelės valstybės skiria milijonus karo laivams, lėktuvams, tankams, patrankoms ir kitokiems ginklams. O mes nors dolerį prie dolerio dėkime Lietuvos ginklams, ir tuomet priešams bus sunkiau Lietuvą įveikti.

Jei lenkai būtų Lietuvai pakišę tokį ultimatumą, kuriuo būtų reikalavę ne taikos, bet Lietuvą išmainyti į Danciga ir Gdynią su koridorium, tai tuo atveju, aišku, būtų kilęs karas ir gausus kraujo praliejimas. Bet kai kurie niekšai drįsta įžeisti Lietuvos kariuomenę, kuri savo krauju Lietuvos Nepriklausomybę išpirko. Atėjus valandai, ji mokės apginti Tėvynės laisvę. Lietuvos kariuomenė yra sumoderninta ir stipri. Faktai rodo, kad lenkai be vokiečių talkos nedrįsta Lietuvos pulti. Tik mes, lietuviai, organizuokime vienybę, stiprinkime Lietuvos ginkluotas jėgas ir ryžkimės kovai, nes teisybė mūsų pusėje.

K. Steponaitis

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje	
Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėnesiui	$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smitrus — Vedėjas.
J. Tysliava — Redaktorius.

ISPANIJA IR TARPUSAVIO KOVOS

Balandžio 14 d. buvo sukaktuvės tos gražios dienos prieš septyneris metus, kada Ispanijos karalius paskubom pabėgo ir kraštą paliko žmonėms valdyti. Per tą laiką ispanų tauta daug ką išgyveno. Kai kuriais išgyvenimais susidomėjo visas pasaulis ir visokios tautos. Net radosi ir mūsų brolių lietuvių, kuriems ispanų marškiniai pasidarė artimesni negu lietuviški.

Ispanai tai tauta, kuri prarado viduramžiais sutelktą nemažą imperiją ir iki šių dienų nerado savyje tvirtos tautinės dvasios, kuri visus ispanus vienytų. Tai žmonės be tautinio nugarkaulio, kaip vienas jų žmogus rašytojas Madariaga sako. Tuo atžvilgiu jie panašūs tiems Amerikos lietuviams, kurie skaito laikraščius redaktorių, lyginančių Lietuvos kariuomenę su vokiškomis karvėmis.

Ispanai jau ne pirmą respubliką išgyvena. Pirmoji gyvavo dvejis metus (1873—1875) ir per vienerius metus perleido net keturis prezidentus. Ta respublika pasibaigė karaliaus sugrįžimu ir tarpusavio karu. **Antroji respublika prasidėjo balandžio 14 d. 1931 m. ir spėjo turėti du prezidentus ir 29 ministrų kabinetus!** Ir ji baigiasi tarpusavio karu, kurio pasėkoje, gali būti, vėl bus karaliaus sugrįžimas, arba fašistinės diktatūros įkūrimas.

Štai, trumpa ispanų respublikos gyvenimo apžvalga.

1932 metais ispanai šventė pirmas respublikos sukaktuves, džiaugdamiesi jos išlikimu. Visi respublikos priešai, regis, tapo nugalėti. Prisiminta, kad nepraslinko mėnuo nuo respublikos įkūrimo, bet įvyko riaušių, kurių metu deginta bažnyčios. Spalių mėnesį įvyko politinis krizis, o sausio mėnesį Katalonijoje sukilo komunistai. Poroje kaimų įvyko politinių žudynių ir žiaurybių. Nors vyko nemaža revoliucinio pobūdžio streikų, tačiau sukilimai prieš valdžią buvo numalšinti. Paskelbta nauja konstitucija, ir kairieji nuraminti kardinolo ir jėzuitų išgujimu. "Pavojaus respublikai jau nėra", džiaugėsi prezidentas Zamora, pirmas sukaktuves minėdamas.

1933 metais respublikos sukaktuvės krito Didžiojo Penktadienio dienai. Katalikiškoje Ispanijoje ši diena būdavo šventa, bet ne naujoje. Valdžios įsakymu paliepta teatrams būti atdarais. Valdžią tebevairavo socialistai, kurie išleido sau patinkamą žemės reformos įstatymą. Katalonijos kraštui suteikta autonomija. Pradėta statyti mokyklų tinklas ir reformuoti valdininkija. Revoliucinių streikų banga tačiau nė kiek neslūgo. Madride ir Sevilėje buvo sukilę monarchistai (rugpjūčio mėnesį). Rugsėjo mėn. sukilo komunistai, o sausio mėnesį įvyko eilė anarchistinių sukilimų. Vienas iš sukilimų Casas Viejas'o apygardoje buvo tokiu žiaurumu numalšintas, kad socialistinės vyriausybės garbė žymiai nukentėjo, ir manyta, jog ji turės kristi.

Ji krito lapkričio mėn. 1933 metais. Jos vietą užėmė vidurio partijų valdžia, kuri ir atšventė 1934 metais respublikos trečias sukaktuves. Tačiau kraštas nerodė jokios pažangos žymių, nes vyriausybės perdaug dažnai keitėsi ir nebuvo galima vykdyti jokia tvirta, kūrybinė programa.

1935 metais pamatė netvarkos didėjimą. Katalonų ir baskų kraštai su centro valdžia nesiskaitė. Kada į ministrų kabinetą (spalių mėnesį 1934 m.) įėjo trys dešiniųjų partijų atstovai, tai Barcelonoje ir Astūrijos krašte įvyko revoliucinis sukilimas. Sukilėliai elgėsi žiauriai, bet dar žiauriau elgėsi jo malšintojai. Politinė kova įkaito. Pradėta kalbėti apie tarpusavio karą, arba diktatūrą prezidento Azanos rankose.

1936 metais Ispanijoje viešpatavo visiška suirutė. Valdžia perėjo į rankas vadinamo "liaudies fronto", kurį rėmė anarchistai, komunistai ir sindikalistai. Šios partijos nuo pat respublikos pradžios skelbė, kad **respublika yra tik pusiaukelis į proletarinę revoliuciją.** Pagal savo žodžius jie ir elgėsi. Sukurstytos minios atidarinėjo kalėjimus ir paleisdavo kalinius. Bežemiai grobė ūkininkų ir dvarponių žemes. Bažnyčios, vienuolynai, laikraščių redakcijos ir politiniai klubai buvo deginami ir griaunami. Politikos vadai atvirai užmušinėjami. Revoliucinių streikų banga pasiekė tokio laipsnio, kad kas dieną būdavo paskelbta po tris streikus. Seimas nubalsavo pašalinti prezidentą. Madride respublikos sukaktuves švenčiant, buvo mesta bomba ir pralieta kraujo. Krašte, regis, nebeliko jokios tvarkos.

Trims mėnesiams praslinkus, įvyko kariuomenės vadų sukilimas ir revoliuciškai nusiteikusios liaudies atsispyrimas, kuris tęsiasi ir šiandien. **Demokratybė piliečio teises, politinė tvarka buvo visai pamiršta, nors maža jos buvo ir pirmiau.** Sukilėlių vadas Franko šiandien valdo 80-tą Ispanijos žemių nuošimtį.

Ar gyva dar bus Ispanijos respublika balandžio 14 d. 1939 m. ?

Vyt. Širvydas

NEGEROVĖS PRIEŽASTYS

Vienas iš žymiausių prancūzų sociologų ir ekonomistų prof. Sigfridas, parašęs keletą veikalų, kuriuose nagrinėjama dabartinės pasaulio krizės priežastys, neseniai Tarptautiniame klube Paryžiuje skaitė paskaitą "Europos krizė".

Savo paskaitoje prof. Sigfridas stengėsi išaiškinti, kodėl Europa, dar neseniai klestėjusi, dabar turi gyventi įvairių sunkumų ir negerovių laikus. Pasak prelegento, nuo 16 amž. iki 19 amž. pabaigos ar net iki 20 amž. pradžios Europa pasaulyje vaidino pirmaujantį vaidmenį. Sparčios technikos pažangos ir susijusio su ta pažanga pramonės augimo dėka Europa aplenkė visus kitus žemynus ir tapo "pasaulio fabriku". Kitos pasaulio dalys tiekė Europai žaliavą ir pirkdavo Europoje pagamintus dirbinius. Europa klestėjo. Europoje gerbūvis kilo.

Dabar laikai pasikeitė. Kitos pasaulio dalys taip pat pradėjo kilti. Ten taip pat pradėjo reikštis pažanga. Buvusieji Europos pramonės gaminių vartotojai patys pasidarė gamintojais ir išmoko apsieiti be Europos pagalbos. Tokiu būdu, Europoj neteko rinkų viena po kitos — Azijos, Pietų Amerikos, D. Britanijos dominijų ir kt.

Tuo pat metu, kai iš Europos gamintojų rankų slydo rinkos, pačioje Europoje pasireiškė aštri konkurencija atskirų kraštų tarpe. Europos žemyno vieningumas išnyko. Prasidėjo tarpusavio ekonominis karas, kurio išdavoje kilo ginkluotas (didysis) karas. Pasak Sigfrido, "Europa pasidarė daugiagalvių smaku, bet jos galvos gyvena nesantaikoje".

Pagaliau, žymų vaidmenį suvaidino ir europiečių papročių bei palinkimų pasikeitimas. 19 amžiuje Europa gamindavo daugiau negu suvartodavo. Tuo būdu buvo kraunami turtai, didėjo ištekliai. 20 amžiuje prasidėjo išlaidumo laikai. Žmonių reikalavimai padidėjo, visi geidė "gerai gyventi", išlaidos pradėjo viršyti pajamas. 19 amžiuje viskas buvo pastovu: pinigai, kreditas, sutartys, kainos. 20 amžiuje viskas susvyravo.

Dabar Europa turi du rimtus konkurentus, kurie stengiasi iš jos paveržti ekonominį, o vėliau ir kultūrinį pirmavimą. Tie konkurentai yra Azija ir Amerika. Azija — neturtinga, Amerika turtinga. Azijos laimėjimas žada Europai tiraniją. Amerika Europai dvasiniu požiūriu artimesnė.

Tačiau Europa dar galinti atsispirti prieš abu konkurentus, jei tik ji būtų vieninga.

K. U.

MIRUSIOJO REGĖJIMAS

Birminghamo bendruomenės ligoninėj gydytojas Percivil Mills operavo vieną 58 metų amžiaus žmogų. Beoperuojant visiškai liovėsi plakusi širdis ir sustojo kvėpavimas. Visi prie operacijos dalyvavę buvo tikri, kad pacientas jau mirė. Priemonės širdžiai atgaivinti — adrenalinas, koraminas, strichninas ir dirbtinas kvėpavimas — nieko negelbėjo. Tik, pagaliau, adrenalino doza su stipriu širdies kameros masažu gyvybę vėl grąžino.

"Mano rankoje gulėjusi nebegyva ir tuščia širdis", — pasakoja gydytojas, — "staiga lyg nežymiai trūktelėjo. Aš pranešiau kitiems apie savo pastebėjimą. Dar veiduose tebesimatė visiškas netikėjimas, kaip staiga pulsas vėl pradėjo smarkiai mušti, po šimtą dvidešimts kartų per minutę. **Visas šis sukrečiantis įvykis tęsėsi tik kokias aštuonias ar devynias minutes".**

Vėliau pagijusio ligonio paklausus, jis papasakojo: **"Man rodėsi, kad žiūriu į labai ilgą salę, nors toje salėje nemačiau nei sienų, nei lubų. Salėje buvo puiki šviesa ir ratu aplink stovėjo žmonių grupės. Žmonės atrodė visiškai naturalūs ir jų veidai buvo sveiki ir patenkinti. Į mane padarė gilų įspūdį visų tų veidų išraiška, kuri buvo tokia stipri, kad aš mielai norėjau būti su jais. Jų tarpe buvo du trys mano mirusieji draugai... Aš nebeturėjau jokios mirties baimės".**

ŠAULIAI ATLIETUVINS SAVO PAVARDES

Lietuvos 20-tos šaulių rinktinės štabas išsiuntinėjo visiems Klaipėdos krašto šaulių būriams raštus, kuriuose šauliai raginami atlietuvinti savo nelietuviškas pavardes.

Pageidaujama sudaryti lietuvinamų pavardžių ir norimų pavardžių sąrašus. Tie sąrašai bus vėliau pasiųsti šaulių sąjungos štabui ir vidaus reikalų ministerijai.

LENKIJA NUSIPELNĖ TAUTŲ SĄJUNGOS AUKSO MEDALIO...

Lenkų laikraštis MERKURYUSZ POLSKI nr. 17 bal. 3 d. svarstydamas paskutinius lenkų-lietuvių įvykius, rašo, jog lietuvių-lenkų ginčo išsprendimas buvęs visiems tam tikras siurprizas. Vieni buvo nustebę, kad lietuviai priėmę lenkų sąlygas. Kitus nustebino nepaprastai švelnūs ir kuklūs lenkų reikalavimai, kurių turinys buvo paskelbtas visuomenei tiktai kitą dieną, Lietuvai kapituliavus.

Girdi, pasak lenkų spaudą, ultimatumas turėjo būti toks: Vilniaus išsižadėjimas, lenkų mažumos teises laiduojanti sutartis, susisiekimo ir prekybos santykių užmezgimas, atsisakymas nuo sutarties su Sovietų Rusija ir visa kita. Iš tikro buvo pasitenkinta tik abiejų valstybių diplomatinių santykių užmezgimu, kad ateity būtų galima derėtis tiesioginiai. Lenkų visuomenė, sujaudinta įvykių tarptautinėje arenoje, sukiršinta gaivalingų, karingų manifestacijų, įkvėpta patrijotinio jausmo ir sužinojusi, jog lenkų kariuomenė žygiuoja į pasienį, o lenkų laivynas plaukia į Klaipėdą, — nenorėjo patikėti, jog šis klausimas galėjo būti taip paprastai išspręstas. Gavusi iš Becko paaiškinimų, jog Lenkija nenorėjo skriausti Lietuvos, lenkų visuomenė nutilo. Vien tik Cat-Mackevičius SLOWO skiltyse abejojo tos politikos tikslingumu ir vaisiais. Tačiau, — rašo toliau laikraštis, — tik ateitis parodys, katras turėjęs tiesą: jis ar lenkų užsienių politikos vadovas.

Kaip ten bebūtų, bet **Lenkija šiuo metu, kada pasaulyje viešpatauja kumštis ir jėga, pasielgė kaip tikras džentelmenas.** Net anglai, tiek daug kalbą apie humaniškumą, kitų teisių gerbimą ir toleranciją, nesugebėtų panaudoti tokių salioninių metodų. **Lenkija nusipelniusi auksinio Tautų Sąjungos medalio** ir turi sukelti naujų vilčių, kad grįš "geresni laikai". Visos valstybės pripažino Lenkijai šiuo atžvilgiu jos išmintį ir santūrumą. Toliau laikraštis rašo, kokių pasekmių buvę laukta iš to ginčo Vakaruose. Girdi, Anglija buvo įsitikinusi, jog lenkų kariuomenė okupuos Lietuvą. Laikraščiuose rašyta, kad **Anglija nepriеštarauja šiai okupacijai,** nes karinių lenkų jėgų intervencija dar nebūtų panaikinusi Lietuvos suverenumo, kadangi Lenkija, gavusi tikrų garantijų, būtų atitraukusi savo kariuomenę...

Kiek nepalankiau į lenkų-lietuvių įvykius reagavo Prancūzija, tačiau lenkų žygis ir ten nesukėlė pasipiktinimo. Girdi, toks vakarų valstybių laikymasis esąs šiaip aiškinamas: pirmiausia, europiečiams net neateina į galvą mintis, jog civilizuotame žemyne būtų galėjusi egzistuoti tokia anomalija, kaip visiškas diplomatinių ir susisiekimo bei prekybos santykių nebuvimas; antra vertus, vakarų valstybės supranta, kad Lenkija, staigaus Vokietijos įsigalėjimo akivaizdoje, turi susigrąžinti buvusią jėgų proporciją, apsupdama Rytų Prūsiją ir atkirsdama vokiečiams kelią į rytų vakarus Baltijos krantais. Toliau keliamas klausimas, kas būtų buvę, jei Lenkija okupuotų Lietuvą? Šis klausimas, — rašoma straipsny, — dabar esąs teorinio pobūdžio, nes įvykiai nuėjo kita kryptim, o tokia istorinė proga daugiau nebepasikartos.

Lietuviai bijo dvasinės lenkų kultūros hegemonijos, kuri juos asimiliuotų. Laikraštis sutinka, kad lietuviai turi pagrindo bijoti kai kurių lenkų kultūros srovių, nes jos iš tikro nieko gero lietuviams nežada. Taigi, okupavę Lietuvą, lenkai savo kultūra neužimponuotų nepatrauktų į save lietuvių. Dar galima būtų kalbėti apie Lietuvos okupaciją tik saugumo ir prestižo atžvilgiu. Girdi, tai būtų buvusi rekompensacija už pralaimėtus lenkų ekspansijos šansus pietuose. Anglijai ir Prancūzijai toks žygis būtų buvęs parankus, nes jis bent kiek išlygintų didelį lenkų ir vokiečių jėgų skirtumą. Be to, Čekoslovakijai gresią pavojai iš dalies būtų nukreipti prieš lenkus. Tokia okupacija būtų buvusi naudinga ir Lenkijai. Girdi, ji sustiprintų istorinius lenkų šansus ir valstybinį savo prestižą. Bet čia būtų buvusi tam tikra rizika. Ne ginkluota svetimų valstybių intervencija grestų Lenkijai, — dabartinėmis poltinėmis sąlygomis apie tai negali būti nė kalbos, — bet vokiečių lenkų santykių pablogėjimas, įtempimas. Taigi, lenkų vyriausybė, matyti, nenorėjo rizikuoti... Tokiai rizikai išdrįstų Aleksandras Makedonietis arba Hitleris. Tačiau jie ne kasdien gimsta... Taigi, imtasi kitokių priemonių, kurios pareikalaus nemaža triūso ir prakaito.

Lietuvos okupacija pirmiausia būtų suteikusi lenkams progą tiesiai patirti, kaip ten iš tikro esą Lietuvoje, kaip esą nusistatę lietuviai prieš lenkus, kiek dar esama išlikusių lenkiškų tradicijų... Girdi, lenkai dabar apie tai neturi jokio supratimo ir vadovaujasi tik skleidžiamais gandais. Be to, lenkai pažintų tikrus vokiečių bičiulybės jausmus. Ginkluota Lietuvos intervencija būtų turėjusi realių pasekmių. Ji būtų pašalinusi tautos daugumo nekenčiamą tautininkų vyriausybę ir atidavusi valdžios vairą krikšč. demokratams, nes taut. būtų buvę sukrompromituoti savo politikos katastrofos. Girdi, ir krikščionys demokratai nekenčia lenkų, bet jie negalvoja nerealiai apie Vilnių, kuris yra svarbiausia ginčo priežastis. Lenkams atitraukus savo kariuomenę, lietuviams būtų pasilikęs lenkų jėgos ir aktyvumo įspūdis; taip pat būtų buvusi įvesta naujoji politinė santvarka, duodanti naujų perspektyvų. Pagaliau lietuviai būtų galėję įsitikinti, kad Lenkija gerbia Lietuvos nepriklausomybę, nes turėdama lietuvių kraštą savo rankose, vėl būtų atidavę jį lietuvių tautai. Bet įvyko kitaip. Buvo spaudimas, bet nebuvo panaudota jėga. Paliko tik apmaudas ir neapykanta.. Lietuvos vyriausybė aiškina tautai, jog nusileido jėgai ir pasitenkino tik diplomatinių santykių užmezgimu. Minios manifestuoja prieš susikompromitavusią vyriausybę. Tuo būdu kelias visokiems netikėtumams ir toliau esąs laisvas.

Lenkų-lietuvių įvykius, — rašo toliau lenkų laikraštis, — atidžiai sekė vokiečiai, kuriems patiko toks ginčo išsprendimas. Bet kas gali būti malonu vokiečiams, tai lenkams gali būti pavojinga. Vokiečiai svajojo žygiuoti į rytus. Jie nori pagrobti visą pajūrį iki Suomių įlankos, reiškia pretenzijų į "vokiškąsias" Latvijos ir Estijos žemes. Žinoma, keliauti teks per Lietuvą. Vokiečiai bijo, kad lenkai nepastotų kelio didiesiems "Drang nach sten" planams. Vokiečiai nori ne tik Klaipėdos, jie nori ir Lietuvos. Taigi, Lietuvai būtinai esanti reikalinga unija, nes be jos Lietuva žus. Kol nėra tos unijos, Lenkija esąs tikriausias Lietuvos nepriklausomybės laidas. Bet, deja, Lietuva nesupranta, kad Lietuvos-Lenkijos sąjunga esąs jos gyviausias interesas, kad toji sąjunga ją išgelbėtų nuo grobuonies vilko nasrų. Lietuva apakusi apmaudu Lenkijai. Ji bijo aukštesnės lenkų kultūros. Apakusi, sujaudinta paskutinių įvykių, ji nėra atspari vylingiems kiršinimams. Girdi, Lietuva atsidūrė pavojingoje kryžkelėje. Ji išgyvena neramų momentą. Ir šiuo momentu sunku pasakyti, kuo ji vadovausis: protu ar jausmais. Jausmai gali pražudyti Lietuvą, gali pastumti ją į vokiečių glėbį. Jau esą galima girdėti šį vylingą šnabždesį: "Apvylė jus Sovietai, apvylė jus Vakadai, apvylė Tautų Sąjunga, taigi — priimkite vokiečių globą. Vokiečių ordino kalavijo šešėlyje apginsite savo nepriklausomybę, nusikratysite Lenkija".

Tokie raginimai daro didelės įtakos užsigavusiems, ambicingiems lietuviams. Todėl lenkai šaukia: budėkite, vadai! Kad tik netektų lenkų kardui belstis į uždarytus vartus. Girdi, jau šiandien Voldemaro šalininkai, demonstruodami prieš Tūbelio vyriausybę, reikalauja sąjungos su Vokietija, kuri vienintelė tegali apginti lietuvius nuo lenkų antplūdžio. Tai esą daroma, žinoma, aiškioje Berlyno sugestijos įtakoje.

Baigdamas, laikraštis pažymi, jog dabar dar nėra pasiekta jokių vaisių, kurie galėtų rekompensuoti Lenkijai staigų Vokietijos sustiprėjimą.

Mes, lietuviai, turime būti atsargūs, klausydami lenkų balso, aiškinimų ar "patarimų". Jau ne vieną kartą mes jais apsivylėm.

Spaudos sekėjas

Manevruose. — Į rytines valstybes atskrido karo lėktuvų dalyvauti manevruose. Paveiksle matyti, kaip eskadrilės vadas duoda instrukcijas lakūnams. Lėktuvai sustatyti ratu Floyd Bennett Field, Brooklyne.

VIENYBĖ

Volume two. BROOKLYN, NEW YORK, MONDAY, MAY 9, 1938. Number eighteenth

ALUMNI CLUB PLANS ACTIVE SEASON

NEW YORK, N. Y.—The April meeting of the Lithuanian Alumni and Students Club was called to order at 146 E. 89th St. New York, N. Y. Miss Gudzin was the club's hostess.

The formalities of club business covered the following: a committee report dealing with the club's activity in following up the recent Polish-Lithuanian crisis. The Carnegie Peace Foundation had been contacted, and it appears that this organization merited the steps Lithuania took in averting a serious threat on world peace. A second report showed that the club failed to follow up its suggestion of sponsoring a dance in order to raise funds to help increase Lthuania's contribution to the World's Fair. More action will be taken in regard to the idea. And a third report could not state whether Sculptor Rimša on sailing for Lithuania received a telegram from the Lithuanian Alumni and Students Club. Apparently the club showed a little laxity.

Old business brought to the floor a motion the club formally write to the *Baltic American Society* suggesting the possibility of photography at future art exhibits given by the Society. This motion was seconded and passed.

New business dealt primarily with plans to expend the clubs activity amongst more of the American-Lithuanian Students in the Metropolitan area. Your writer was asked to invite any American Lithuanian student or alumni who may have the time and opportunity to attend the club's next meetings the second Sunday of each month.

Scribe

ROVING REPORTER VISITS GREAT BRITAIN

LONDON, England—Perhaps the first shock that a well-trained American motorist experiences when he arrives in London is the nerve-racking sight of traffic keeping to the left side of the street. The numerous horse-drawn vehicles and cyclists seem to add to the traffic confusion, yet stangely enough, everythin moves smoothly without the blare of horns so common in New York.

Asking your way around is an unforgetable experience especially if a Cockney conductor on the tram (trolley) is your informant. About all that you can salvage from his jerky speech is "—K ya" which passes for "Thank you".

The English money is confusing when an American tries to determine the value in terms of a dollar. The very large pence is approximately 2 cents, 12 pence is a shilling or about 25 cents, florin equals 2 shillings, and a pound is now about 4.90.

After getting over the first dizzy feeling of absolute strangeness, one will notice that the English are all very much alike in appearance;—lean, sturdy-looking, and deeply devoted to their perpetual khaki-colored rain-slickers which they wear in all sorts of weather and even the coldest spells. The women are generally devoid of the powder and rouge so dear to the American girl and do not seem to be any worse off for lack of an artificial bloom.

If you wander to the underground or tube, resign yourself to changes from one system to another via escalators, stairs, and tunnels. Don't be alarmed if the men are smoking in the oval-shaped cars and women have their pet dogs along on a leash. It is all permitted.

In the restaurant your food will be almost 100% imported: eggs from Denmark, Holland, Lithuania, Latvia, or North Ireland; butter from New Zealand or Denmark; cheese from Australia; tomatoes from the Canary Islands, etc. etc. French fried potatoes will pass as "chips", a fruit-jello combination as "trifles", and many more interesting names and dishes.

After dinner we may want to visit the cinema where we will see American films and after the evenings performance stand at attention while a couple of bars of "God Save Our King" is played.

Tea, of course, is a national institution and in every office there will be a burner with water-pot and tea-kettle for the afternoon beverage. As prepared in England tea looks like a weak cup of American coffee with milk added. Since coffee costs about 50 cents per pound it is no wonder that tea is so popular. Those who drink coffee usually use a coffee-chickory liquid concentrate.

Well, I must toddle off to the "gentlemen's hairdresser" for a hair-cut while the ladies go for their ten-shilling "Perm's".

Vytautas G. Vizbara

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

MONTREAL YOUTH CLUB OFFERS MOTHER'S DAY PRESENTATION

MONTREAL, Canada — The Lithuanian Youth Club of Montreal has been progressing so rapidly and so successfully that it is only fair to print the bare facts and to notify the public of its activities. In order to clearly understand the relationship among the fellow-members of the Club, imagine yourself one of them:

You attend the meeting, which is held the first Sunday of every month; paying your dues (which are so reasonable that you don't miss them, and look what you are getting for your money!), you return to your seat and the meeting is called to order. Suggestions are offered and rejected until such a one is offered which will meet with unanimous approval. Such a suggestion was the one fulfilled on Sunday, March 27th. As space is limited, I'll have to wait to tell you all about it because I have great news in store for you, something none of you will want to miss.

You can take it from me that it's going to be new, modern, different. Entertainment of all kinds for all: young and old alike. Lots of laughter—maybe a few tears—but then "smiles" (that word of words) again. But I haven't yet mentioned what it's going to be, have I? Well, it's on Sunday, May 15th—"Mother's Day"—the most significant day of the month. Am I not right? Should not that day be partially spent in a motherly atmosphere? Don't you and you want to dedicate a little of your time, at least, to honor your mother on that day? Just think, it's for YOUR MOTHER!

The Club is preparing a fine concert and a light comedy. Then there will be a sumptuous dinner, delicious delicacies as well as hearty courses—so many good things to eat and drink—will be served. As if the program were not already overflowing, there will be dancng after dinner with music to suit every taste played by an inimitable manner by a fine band.

I suppose you wonder what the price of the tickets is? It's this: you give what you please—whatever you think it is worth. Fair enough, isn't it? So let's see you all there. I know you want to come and I know you will want to bring your family and your friends along.

Watch this page for further information regarding the activities of the Lithuanian Youth Club of Montreal, and here's hoping to see you at the registrar's nexth month!

Birutė Grabauskas

Please address all mail concerning this page to the editor, 104-40 117th Street, Richmond Hill, New York. Manuscript should be written on one side of the paper and will not be returned unless accompanied by stamped, self-addressed envelope.

Weekly English Section Edited By Vitalis Buksnaitis

STAGE & SCREEN by MILTON COHEN

Stage and screen

* * *

Now that its revival of Shaw's "Heartbreak House" is safety launched, the Mercury Theatre restored the modern dress "Caesar" to the repertory in Forty-first Street. Joseph Holland, wro was accidentally stabbed in the arm during the performance on April 6, returned to the title role, fully recovered from his bout with a stage dagger.

* * *

"Gentlemen Need a Shave", the new comedy by Ben Gross and Charles Washburn, which had been announced to open on Broadway next Tuesday, has been postponed to next season. The play is now being tried out in Baltimore, where it will close next Saturday night.

* * *

Rudy Vallee and Jimmy Savo are being mentioned for the George Abbot-Richard Rodgers-Lorenz Hart musical version of "The Comedy of Errors", rehearals of which should start in August. Just talk at the moment.

* * *

"The Street of hits", they traditionally call that part of Forty-fifth Street between Seventh and Eighth Avenues, and it occured to one observer that this is an understatement. Every theatre in that area houses a prize show. "Of Mice and Men", at the Music Box, and "Shadow and Substance" at the Golden, were respectively chosen by the Drama Critics Circle as the best American and foreign plays of the season. "You Can't Take It With You", at the Booth, and "Our Town" at the Morosco, are the latest Puiltzer Prize winners in drama. "Susan and God", at the Plymouth, won the Theatre Club's annual accolade.

* * *

Students of the effect of Pulitzer Prizes on the box office went around to "Our Town" the other evening to study conditions. Tickets for the evening's performance had been sold in advance to several theatre parties, with the box office coming to their rescue by selling returned tickets without any effort. Window trade was splendid too.

* * *

'Four Men and a Prayer", Darryl F. Zanuc's film version of the widely read Cosmopolitan Magazine novel by David Garth, is the screen attraction current at the Roxy Theatre Loretta Young and Richard Greene, the new star discovery, share stellar honors. A New Fanchon and Marco stage show headlining Lorttta Lee is on the Roxy stage.

RKO is looking for New York's champion Big Apple dancers, and invites all groups to enter a city wide contest to be staged in its theatres. Entrants have simply to apply to their local RKO house managers for details. Prompted by the number of teams or groups that clamour for an opportunity to show their swing talents whenever contests are presented, and the throngs of jitter-bug fans who follow them, RKO officials feel that the time is ripe for a gala Big Apple tournament.

* * *

Current at the Criterion Theatre is "Call of the Yukon", James Oliver Curwood's dramatic masterpiece of the frozen north. It is a story of primitive love in the Arctic wastelands. Two men and a woman—a male and a female dog—all five struggling against the elements of the frozen north, and against the even stronger forces of natural instincts. Richard Arlen has the starring spot and co-featured are Beverly Roberts and Lyle Talbot.

* * *

"The Two Bouquets", the London musical play by Eleanor and Herbert Farjeon, comes into the Windsor Theatre on May 31 under the direction of Marc Connelly and Bela Blau, with Leo G. Carroll, Robert Chisholm and Leslie French in the company.

* * *

Irene Dunne, now playing in "Joy of Living" at the Radio City Music Hall, learns to relax... unbend... be happy, she learns to laugh and... to love a carefree adventurer, dashingly played by Douglas Fairbanks, Jr., who saves her from the treadmill of her own success. A popular cast and Jerome Kern's infectious tunes insure a renewed zest for living. "Spring's Folly", a joyous musical revue in four festive scenes, produced by Russell Market is on the Great Stage.

* * *

The New York Paramount Theatre's spring show, headed by "College Swing", remains for a second week. In person Kay Kyser and his orchestra continue with "College of Musical Knowledge". Featured in the cast of "College Swing" are Martha Raye, Burns and Allen, Bob Hope, Ben Blue, Edward Everett Horton, Betty Grable and Jackie Coogan.

* * *

Alexander Dumas' "The Count of Monte Cristo", with Robert Donat and Elissa Landi in the leading romantic roles, returned to the Rivoli Theatre on Wednesday.

* * *

The Belmont Theatre announced that Saturday started the seventh continuous week of its current French film success, "Life Dances On" (Un Carnet de Bal.)

* * *

Jackie Cooper will play the romantic opposite Deanna Durbin in "That Certain Age", which Universal and producer Joe Pasternak are preparing for the cameras.

WHO ARE THE 'SAVANORIAI'

The "savanoriai" (volunteers) took up arms in the cause of Lithuanian Independence, and success ultimately crowned their efforts.

They laid the foundation of our present army.

Without taking into account the distant past, but limiting consideration to recent times, the first "savanoriai" may be said to have come into existence in 1794. The Independence of Lithuania was fast disappearing, when there took place, what is known as Kastiushka's (Kosciusko's) rising for its salvation. Kastiushka (Kosciusko) summoned the "savanoriai" and thousands of our youth answered this summons. Battles were fought; blood was shed; much suffering was endured; but all in vain—they were unable to save the Lithuania, which had been so incapably governed for centuries by her nobility, and she was divided between Russia and Germany. The Russians revenged themselves on the "savanoriai", who fell into their hands, by casting them into prison, where they rotted, or by driving them to Siberia. It was then, that Lithuanians in chains first trod the snows of Siberia.

The same tragic story was repeated in 1831, and 1863. Our youth, summoned to fight for the Independence of our country, heard and answered the call. Again they fought; again they shed their blood; but again in vain—the army was not properly organised, and Lithuania was still led by the same incompetent and polonised nobility. The bodies of thousands of "savanoriai" lay scattered on their native fields; hundreds died on the gallows; thousands rotted in the prisons or left their bones in the mines and tundras of Siberia. Many forfeited their lands, homes, their worldly all. Few escaped the revengeful hand of Russia.

The present "savanoriai", taking up arms in the same noble cause, gained their objective. They succeeded, because at their head stood, *not* an incompetent and polonised nobility, *but* clear-headed educated Lithuanians, sprung from the same common rank, from whose midst came thousands of their brother "savanoriai". Their aims were indentical; they fully understood and trusted one another; to these they owe their success. The army became an established fact. Lithuanian Independence was secured.

PARDAVIMUI

Liquor Štorai – Hoteliai – Restoranai

■ LIQUOR STORE (Monopolio) biznis yra lengviausias, saugiausias, gražiausias ir PELNINGIAUSIAS. Šioje apielinkėje lietuvių tame biznyje yra tik du: vienas čia ant L. I. ir kitas, tai mano įstaigos monopolis, Brooklyne. Patartina lietuviams į monopolius kreipti daugiau atydos.

Turiu keletą monopolių, kaip čia L. I. taip ir Brooklyne, pardavimui. Nuo $6,000.00 iki $20,000.00.

■ LABAI GERAS ir nebrangiai įperkamas HOTELIS. Prie vandens, su madynėmis ir pilnomis laisnėmis. Labai gera vieta. Patartina lietuviams ją apžiūrėti.

■ LIQUOR ŠTORAS, HOTELIS su RESTORANU ir BEAUTY PARLOR. Viskas po vienu stogu ir viskas krūvoje pats:dvoda. LABAI DIDELIS BIZNIS. Ta vieta labai gera, dviem partneriam nupirkti. Tai amžinai pastovus biznis. Labai patartina lietuviams ją nupirkti.

■ Didelis pasirinkimas HOTELIŲ ir RESTORANŲ nuo $11,000.00 iki $50,000.00. Taipgi turiu didelį pasirinkimą tik restoranų, su pilnom laisnėm. Galima pirkti tik biznį be nuosavybės. Nuo $2,000.00 iki $5,000.000.

■ Atsiminkite, kad čia Long Island'e pilni laisniai tik $400.00, o monopoliams $300.000, o biznis daugelį atvejų būna geresnis, kaip mieste.

■ PLATESNIŲ INFORMACIJŲ, kreipkitės laiškais ar asmeniškai:

A. M. AUGUNAS

ŠIOKIOMIS DIENOMIS 178 E. Main St., SEKMADIENIAIS 37 Reddington St.

BAY SHORE, L. I.

Telefonas Bay Shore 2162

IMPORTUOTOS IŠ LIETUVOS

TREJOS DEVYNERIOS "GERMAPO"

VAISTAS VIDURIAMS SUSTIPRINTI IR APETITUI PADIDINTI

Pakelio kaina 40 centų. Reikalaukite šiuo adresu:

VIENLIET, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KAIP IR KOKIU KELIU MANAI VAŽIUOTI Į LIETUVĄ?

Jeigu manai važiuoti į Lietuvą šį pavasarį ar vasarą, dabar laikas pradėti rūpintis reikalingiausiais kelionei dokumentais, praktiškais nurodymais, o svarbiausia, užsisakyti vietas laive iš anksto.

VIENYBĖS LAIVAKORČIŲ AGENTURA, turėdama patyrusius turizmo vedėjus, suteiks Jums daug naudingų patarimų ir informacijų apie visas laivų linijas; pagelbės sudaryti visus dokumentus, iš anksto užsakys geriausius kambarius.

OFICIALĖ VIENYBĖS DIENRAŠČIO EKSKURSIJA

SPECIALIU LAIVU

LANCASTRIA

Tiesiog į Klaipėdą be persėdimo

Iš New Yorko Gegužės—May 21 d., Iš Bostono Gegužės—May 22 d.

Be šios, bus dar ir sekamos ekskursijos į Lietuvą

S.S. EUROPA Per Bremeną į Kauną arba Klaipėdą GEGUŽĖS-MAY 3
S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko į Klaipėdą be persėdimo GEGUŽĖS-MAY 28
S.S. BRITANNIC Iš New Yorko į Kauną arba Klaipėdą BIRŽELIO-JUNE 11
S.S. AQUITANIA Per Cherbourg į Kauną arba Klaipėdą BIRŽELIO-JUNE 18
S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko per Gothenbergą į Kauną LIEPOS-JULY 1
S.S. AQUITANIA Per Cherbourgą į Kauną arba Klaipėdą LIEPOS-JULY 16
S.S. STATENDAM Per Roterdam RUGPJŪČIO- AUGUST 5

Šioms ekskursijoms pritaria Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga

Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu. Patarimai ir įvairios informacijos nemokamai.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

NEW YORKO ARCHITEKTORIUS APLANKYS LIETUVĄ SUSIPAŽINTI SU STATYBA

NEW YORK.—New Yor- architektorius p. Harry B. Brainerd, kuris šiomis dienomis laimėjo New Yorko Columbia Universiteto $2.000 McKim stipendiją architektoriams, netrukus išvažiuos iš New Yorko į Europą susipažinti su Europos valstybių naująją statybą, namų pagražinimo ir švaros palaikymo metodais ir naujų miestų statybos planavimu.

P. Brainerd ypač susidomėjęs Baltijos valstybėmis: Lietuva, Latvija ir Estija, kurias jis aplankys apie liepos ar rugpiūčio mėnesį. Jis mano lankytis Kaune, Klaipėdoje, Marijampolėje ir kituose Lietuvos miestuose.

Pasikalbėjime su p. Brainerd'u patirta, kad New Yorko miesto valdyba, ypač miesto mayoras La Guardia yra labai susidomėję miesto pagražinimo ir geresnio namų ir gatvių planavimo reikalais. Dėl to šis gabus architektorius ir siunčiamas į Europą susipažinti su tenykščiais gražinimo metodais ir miestų planavimu.

Jis turi Columbia Universiteto ir miesto mayoro laiškus, kuriuose prašoma visokeriopa Europos miestų mayorų koperacija.

Architektorius Brainerd aplankys Lietuvos, Latvijos ir Estijos universitetus.

Jis taip pat aplankys Prancūziją, Belgiją, Daniją, Olandiją, Švediją, Vokietiją ir Sovietų Rusiją.

P. Harry Brainerd būdamas Lietuvoje norėtų susipažinti su Lietuvos Pagražinimo Draugija, architektais ir įstaigomis, kurios rūpinasi miestų ir aplamai krašto gražinimo reikalais.

Grįžęs į Jungtines Valstybes jis rašys platų pranešimą apie savo kelionę ir paruoš referatą Columbijos Universitetui.

Serga Vinco Uždavinio duktė

Brooklyniečiams gerai žinomas Vincas Uždavinys, kuris neseniai vėl atvyko į Ameriką, jo mylimai dukrelei Saulutei buvo padaryta apendicitui operacija ir yra patalpinta ligoninėj Kaune. Jau dabar antras mėnuo, kaip sunkiai serga ir yra saugioj dr. Gusėno priežiūroje.

L. Meno Teatras reiškia gilios užuojautos Uždavinui dėl sunkios dukrelės ligos ir linki Saulutei kuo veikiausiai pasveikti.

Rep-tė

Biznieriai, kai jums reikės ateinantiems metams kalendorių, praneškite Vienybei. Turime didelį pasirinkimą kalendorių su gražiausiais paveikslais.

VIEŠA PADĖKA

Baltijos Amerikos Draugija šiuo turi garbės pareikšti širdingą padėką visiems įvykusios meno parodos dalyviams, eksponatų skolintojams, ir koncerto programos vykdytojams bei svečiams. Ypatingai reiškiama padėka už talką Baltijos valstybių gerbiamiems konsulams, pp. J. Budriui, K. Kuuwik, R. Šileriui; koncerte dainavusiems p. Z. Vitaitienei, K. Hofmanui, V. Vilsonatei, Estų Veteranų Chorui ir Stygų Trio, pianistams R. Kurdinaičiui, p-lei G. Vitaitytei ir G. Poletti.; už F. R. Bagdono kūrinių paskolinimą p. V. Daukšiui ir parodos dalyviams menininkams V. Austrics, I. Banasevičiui, V. Daukintui, K. Dikertui, O. Liutaitei, A. Lillyman, R. Kaany, P. Muller, H. Briede, R. Ratsep, H. Tark, J. Niis, V. Vitkui ir A. Winter; už parengimo garsinimą Lietuvių Radio Dr-jai, J. Valaičiui, J. Dumčiui, V. Matusevičiui, Vienybės, Amerikos ir kitoms redakcijoms; prof. C. A. Manning už prakalbą, ir darbštiems parengimo komisijos nariams K. Stankevics, J. Dumčiui, V. Guntherienei, H. Peil, adv. K. R. Jurgėlai ir B. Nurmzenui.

Hardy Nurmsen, pirm.
Harry W. Lielnors, sekr.

IŠ MOTERŲ VIENYBĖS VEIKIMO

Pereitą trečiadienį gegužės 4 d. įvyko Moterų Vienybės visuotinas susirinkimas. Narių dalyvavo dauguma, nes tame susirinkime buvo svarstoma daug rimtų klausimų, tolimesnei Moterų Vienybės veiklai. Taip pat buvo renkama Moterų Vienybės valdyba. Kadangi dabartinė valdyba yra pasižymėjusi savo dideliu darbštumu ir sumanumu dirbti ir tvarkyti šios draugijos reikalus, visos narės pareiškė didelio pasitikėjimo ir prašė valdybos pasilikti kitiems metams. Nors nekurios valdybos narės ir buvo įteikusios savo rezignacijas, bet Moterų Vienybės narėms prašant sutiko pasilikti sekantiems metams ir dirbti joms pavestą darbą.

Moterų Vienybės valdyba susideda iš šių narių: p. E. Buivydienė — pirmininkė, p. Baltuvienė — vicepirmininkė, p. M. Strumskienė — sekretorė, p. S. Ščegauskienė — kasininkė, ir panelė Pociūtė — finansų sekretorė. Tad visos Moterų Vienybės narės linki gero pasisekimo jų darbuose ir pasižada drauge dirbti ir eiti prie užsibrėžtojo tikslo.

Toliau sekė einamieji reikalai, būtent, iškelta keleta rimtų klausimų apie Pavasario Šokius, kurie įvyks gegužės 20 d. McAlpine Hotel, 34 Str. ir Broadway, N. Y. Paaiškėjo, kad Moterų Vienybė stengiasi, kad atsilankę svečiai būtų patenkinti ir be to, ruošia atsilankiusiems surpryzą. Nėra abejonių, kad New Yorko ir apylinkių lietuvių visuomenė, o ypatingai jaunimas atsilankys į Pavasario Šokius ir savo atsilankymu parems Lietuvos našlaičius. Columbijos Universiteto lietuvių kalbos kursų stipendininkus ir Ginklų Fondą

Moterų Vienybė taria visiems ligi pasimatymo Pavasario Šokiuose.

M. V. Kor.

Sunkiai serga Valantiejaus brolis, kun. J. Valantiejus

A. Valantiejus, laidotuvininkas ir notaras išvažiavo į Waterbury, Conn. aplankyti savo brolį kun. J. Valantiejų, kuris šiomis dienomis sunkiai susirgo apendicitu ir St. Mary ligoninėje padaryta jam operacija.

Linkime kun. J. Valantiejui kogreičiausia pasveikti ir grįžti į savo parapiją.

VAIDINS PRAEITIES ŠEŠĖLIS

Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatras gegužės 15 d. rengia vakarą, kuriame artisto Jono Valenčio vadovaujama artistų mėgėjų grupė suvaidins Praeities Šešėlis, keturių veiksmų dramą. Vaidinimas įvyks Labor Lyceum salėje, geg. 15 d. 5 val. 30 min. popiet.

PARDAVIMAI

PARDUODAMA modernus dviem šeimoms gyventi, mūrinis, 9 kambarių namas, gražiai įrengtas, su ąžuolo grindimis (parketu). Nuostabiai pigiai.
Mauritsch
1908 Stanhope Brooklyn, N. Y.
(106)

SUNKIAI SERGA

Šiomis dienomis sunkiai susirgo p. Kriaučiūnienė (Krauss), gyvenanti 1246 Hancock St., Brooklyn, N. Y. (Ridgewood).

Gydytojas sako, kad ligonei teks ilgokai pagulėti. Linkėtina p. Kriaučiūnienei kuogreičiausiai pasveikti

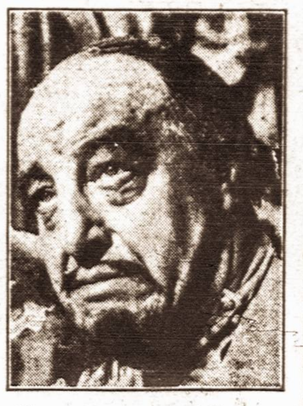

Harry Bauer, paveikslo "Maskvos Naktys", kuris dabar rodomas 5th Ave., Playhouse, 66 5th Ave., New Yorke.

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Venybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vienybės Administracija daro vertimus iš įvairių kalbų: prancūzų rusų, anglų, latvių, vokiečių, lenkų ir kitų. Reikalui esant kreipkitės į Lithuanian Press Corporation, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visus vertimus atlieka ekspertai.

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Aidone
FOR Almost Immediate Relief of COLDS, HEADACHES, NEURALGIA AND MUSCULAR PAINS
NOVOGEN LABORATORIES BROOKLYN, NEW YORK

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS
151 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. — Tel. Evergreen 4-8213
61-02 Grand Avenue, Maspeth, L. I. — Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUSIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street, Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

Long Island Birutės Moterų Klubas: pres. A. Petronytė, vicepres. C. Balukaitė, sekr. F. Mockiuna, iždin. K. Malinauskaitė. Narės: S. Simkunaitė, N. Polaitė, J. Yanuskaitė, S. Mockiutė, H. Čizauskaitė, H. Polaitė, M. Kepalaitė, A. Šapalaitė, M. Varniutė, J. Girdsiutė. Šis klubas rengia linksmus "Šiaudinių Kepurių Šokius", Penktadienį, gegužės (May) 13 d., 8 val. vakare, Grand Paradise salėj, 318 Grand St., Brooklyn, N.Y. Gros J. Navickas ir jo "Nakties Pelėdų" orkestras. Visi esate kviečiami atsilankyti į jų rengiamus šokius. Įžanga 35c.

TARZANAS GALINGASIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

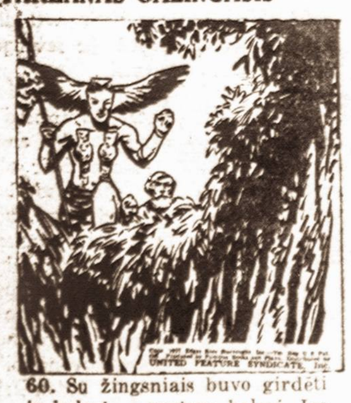

60. Su žingsniais buvo girdėti ir balsai — moterų balsai. Jos pradėjo garsiai šaukti, pamačiusios ,kad duobės uždanga įsmukusi. Visos karininkės subėgo prie duobės ir labai nustebo pamačiusios, kad duobėje ne leopardas tik didelis stiprus baltas vyras. Jos dar garsiau ėmė šūkauti.

Netrukus jos pradėjo ramiau kalbėti. "Gražus vyras", džiaugėsi viena, — "aš prašysiu, kad Gonfala atiduotų jį man už vyrą". Kita liūdnai pareiškė: "Būtų tikrai gaila, kad Mafka su Gonfala jį nužudytų. Juk ir jam ir mums būtų geriau gauti jį už vergą... Traukime jį lauk!"

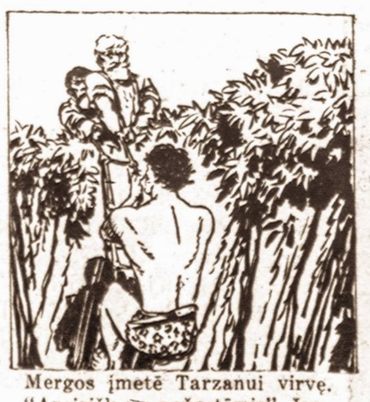

Mergos įmetė Tarzanui virvę. "Apsirišk po pažastėmis", šaukė jos "mes ištrauksime tave lauk.". Tarzanas atsakė: "Laikykite galą viršuje, aš išlipsiu pats". Įmestomis virvėmis Tarzanas vikriai išlipo lauk ir atsistojo prieš kažių karininkes su atkištais durklais. Jis belaisvis!

Mergos atėmė jo peilį ir liepė eiti pirmyn. Pasitikėdamas savo greitumui, Tarzanas būtų galėjęs lengvai pabėgti, bet jis nenorėjo pamesti nelaimėje savo draugų Woodo ir Van Eyko. Tegul mergos veda jį pas baisųjį Mafką. Tarzanas pasistengs išlaisvinti savo draugus, ar žus su jais kartu.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 — *Koplyčia Laidotuvėms*

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS
54-41—72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC — Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 — *Koplyčia Laidotuvėms*

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĘ